

PROGRAM REWITALIZACJI KARPACZA NA LATA 2005 - 2013

ZPORR
Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

Karpacz, listopad 2005r.

SPIS TREŚCI:

Wstęp	4
I. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI W GMINIE	6
1. Obszar i środowisko geograficzne	6
2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna	8
2.1. Zagospodarowanie przestrzenne	8
2.2. Granice stref ochrony konserwatorskiej	13
2.3 Mieszkalnictwo	13
2.4 Infrastruktura techniczna	20
3. Sfera społeczna	28
3.1 Ludność	28
3.2 Oświata i wychowanie	30
3.3 Kultura w mieście	32
3.4 Ochrona zdrowia	33
3.5 Pomoc społeczna	35
3.6 Bezpieczeństwo publiczne	38
4. Gospodarka	42
4.1. Lokalny rynek pracy	45
4.2 Turystyka	48
4.3 Główni pracodawcy	49
4.4 Zjawisko szarej strefy	49
5. Analiza SWOT	51
II NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO- SPOŁECZNO GOSPODARCZEGO MIASTA	60
III PODOKRESY PROGRAMOWANIA	61
IV. ZASIĘG TERYTORIALNY REWITALIZOWANEGO OBSZARU	61
V. PLANOWANE DZIAŁANIA W LATACH 2005-2006 I W LATACH 2007-2013 NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM	66
VI. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI	73
VII. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	74
VIII. SYSTEM WDRAŻANIA	77

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY, AKTUALIZACJI I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	77
1. System monitorowania, oceny i aktualizacji programu rewitalizacji	77
2. Public Relations Lokalnego Programu Rewitalizacji	78
X. EFEKTY PROGRAMU	79
XI. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW	80

WSTĘP

Rewitalizacja definiowana jest jako proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych dzielnicach miast przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska naturalnego i kulturowego, przywrócenia ładu przestrzennego oraz do ożywienia gospodarczego, a także odbudowy więzi społecznych.

Wszystkie zadania inwestycyjne wymagają zaangażowania finansowego. Istotną przesłanką dla tworzenia dokumentów planistycznych oraz prognoz średniookresowych są aplikacje o dotacje do wszelkich funduszy finansowania zewnętrznego, z których najważniejszymi są fundusze Unii Europejskiej: EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), EFS (Europejski Fundusz Społeczny) oraz EFOGR (Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej). Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego ZPORR (narzędzie EFRR) wymaga od projektu, składanego w ramach Działania 3.3. „Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne”, zgodności z Lokalnym Programem Rewitalizacji, przyjętą strategią rozwoju oraz uwzględnienia go w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. Celem opracowania i wdrożenia programów rewitalizacji miast jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami obszarach miast. Realizacja programów rewitalizacji ma umożliwić w zdegradowanych dzielnicach tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, działalności kulturalnej i edukacyjnej.

Program Rewitalizacji Karpacza na lata 2005 - 2013 jest kompleksowym dokumentem przeciwdziałania degradacji obszarów miasta, na których na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono sytuację kryzysową zdiagnozowaną również na etapie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Karpacza. Nadrzędne cele Programu to:

- stworzenie przestrzennych warunków jakościowego rozwoju miasta,
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego,
- ochrona krajobrazu kulturowego,
- poprawa warunków mieszkalnictwa i środowiska życia mieszkańców,
- zapewnienie warunków bezpieczeństwa mieszkańców.

Działania rewitalizacyjne są zgodne z politykami horyzontalnymi Unii Europejskiej w zakresie równości szans oraz ochrony środowiska i realizowane będą na trzech poziomach¹:

- gospodarczym (stworzenie mechanizmu finansowego ułatwiającego wspólnotom mieszkaniowym finansowanie remontów, poprawa warunków mieszkaniowych i infrastruktury publicznej – m.in. przedszkole, sala sportowa)
- społecznym (włączenie osób bezrobotnych na rynek pracy, mieszkania socjalne)
- warunki środowiskowe (poprawa bezpieczeństwa – monitoring wizyjny ulic, dostęp do kultury – utworzenie centrum muzealno – kulturowego, domu pracy twórczej, utworzenie Śląskiej Akademii Ewangelickiej)

Obszar podlegający rewitalizacji wytypowany został na podstawie wniosków mieszkańców zgłaszanych podczas spotkań z Burmistrzem Karpacza oraz członkami Rady Miejskiej w Karpaczu a także podczas zebrań wspólnot mieszkaniowych. Na wyznaczonym obszarze stwierdzono kumulację różnych czynników o charakterze kryzysowym, tj.:

- nadmierne obciążenie układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej związane z największym na tym terenie natężeniem ruchu turystycznego,
- wysoki poziom przestępczości,
- wysoki poziom dekapitalizacji zasobu mieszkaniowego,
- bardzo zły stan techniczny budynków stanowiący zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców (przy czym większość budynków objęta jest nadzorem konserwatorskim ze względu na walory architektoniczne),
- zły stan techniczny obiektów dziedzictwa kulturowego
- występowanie stref ochrony konserwatorskiej
- ubóstwo (konieczność zwiększenia liczby mieszkań socjalnych).

Program Rewitalizacji Karpacza jest programem interdyscyplinarnym obejmującym lata 2005 -2013. Opiera się na współdziałaniu finansowym samorządu terytorialnego, mieszkańców, właścicieli nieruchomości oraz środków zewnętrznych.

---

¹ patrz rozdział V. Planowane działania w latach 2005-2006 i w latach 2007-2013 na obszarze rewitalizowanym

I. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI W GMINIE

1. Obszar i środowisko geograficzne

Gmina Miejska Karpacz to typowo górską miejscowość turystyczno – wypoczynkowa w Karkonoszach, leżąca u podnóża Śnieżki (1 602 m. n.p.n.) najwyższego szczytu Karkonoszy i Sudetów w województwie dolnośląskim (powiat jeleniogórski). Teren ten to najatrakcyjniejsza część Sudetów Zachodnich i najbardziej charakterystyczne miejsce Karkonoszy. Gmina położona jest na wysokości od 480 do 885 m n.p.m., w wąskiej i stromej dolinie Łomnicy i obejmuje obszar 37,96km². Ogromna jak na polskie warunki deniwelacja stanowi o unikalnych wartościach rekreacyjnych i środowiskowych obszaru miasta. Jednocześnie bardzo zróżnicowana rzeźba terenu, której lokalne deniwelacje wewnątrz terenów zainwestowanych sięgają 150 m, powoduje duże utrudnienia w zagospodarowaniu terenów miejskich.

Wody powierzchniowe płynące należą do zlewni rzeki Łomnicy, za wyjątkiem obszaru leżącego na północ od góry Suszycy (potoki Modrzyk, Jodłówka, Jeleni Potok) skąd potoki spływają do zlewni rzeki Kamiennej. Zlewnia Łomnicy charakteryzuje się dużymi spadkami cieków i normalnymi wahaniami przepływów.

Naturalne wody powierzchniowe stojące to 2 polodowcowe jeziora górskie:

- Mały Staw, położony na wysokości 1183 m n.p.m., o pow. 2,88 ha i obj. ok. 100 000 m³

- Wielki Staw, położony na wys. 1225 m n.p.m., o pow. 8,32 ha i obj. ok. 790 000 m³

oba zasilane z różnych źródeł (opadowe, strumienie stałe i okresowe).

Sztuczne wody powierzchniowe stojące to:

- zbiornik na rzece Łomnicy przy wodospadzie Łomnicy położony na wysokości ok. 66 m n.p.m., o pow. ok. 1 ha, zbiornik ten pełni funkcję rekreacyjną

- zbiornik na ciekach zasilających potok Jodłówka, położony na terenach leśnych pomiędzy lokalnymi szczytami Góry Suszycy i Czarnej Góry na wys. Ok. 915 m n.p.m., o pow. ok. 0,5 ha. Zbiornik ten pełni funkcję retencyjną i rekreacyjną.

Roślinność na badanym obszarze charakteryzuje się górskim układem piętrowym. Taki podział jest szczególnie widoczny w ekosystemach leśnych.

Na terenie miasta występują odrębne strefy klimatyczne charakteryzujące się występowaniem różnych ilości opadów, wysokości temperatur, szybkości i występowania wiatrów oraz trwałości pokrywy śnieżnej.

Należy ponadto zwrócić uwagę na przynależność terenu miasta do Karkonoskiego Parku Narodowego (utworzonego w 1959 r.). Obecna powierzchnia parku wynosi 5575 ha. Największą część parku zajmują lasy - 3828 ha - objęte głównie ochroną częściową. Tereny położone powyżej górnej granicy lasu czyli piętro subalpejskie i alpejskie o powierzchni 1717 ha objęto ochroną ścisłą. Park swoim zasięgiem obejmuje Główny Grzbiet Karkonoszy od zachodnich zboczy Mumlawskiego Wierchu na zachodzie po Przełęcz Okraj na wschodzie.

W skład Parku wchodzi również dwie enklawy na Pogórzu Karkonoskim: Góra Chojnik oraz Wodospad Szklarki. Obie enklawy włączono do Parku ze względu na dobrze zachowane naturalne lasy podgórskie i dolnoreglowe (głównie lasy bukowe).

Obszar Karkonoskiego Parku Narodowego znalazł się na liście obszarów Natura 2000 skierowanej przez Rząd Polski do Komisji Europejskiej. Europejska sieć Natura 2000 jest wyznaczana na europejskim terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej w celu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem. Polska, w ramach procesu integracji z Unią Europejską, została zobowiązana do wyznaczenia na swoim terytorium sieci obszarów Natura 2000 na podstawie kryteriów określonych dla wszystkich krajów członkowskich. Podstawę prawną sieci Natura 2000 stanowią dwa akty prawne: Dyrektywa Rady 79/409/EWG o ochronie dziko żyjących ptaków z dnia 2 kwietnia 1979 r. Dyrektywa Rady 92/43/EWG o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory z dnia 21 maja 1992 r. Dyrektywa Ptasia ma na celu ochronę gatunków ptaków, gospodarowanie nimi i regulowanie liczebności, zawiera ona również zasady dopuszczalnego wykorzystania tych gatunków. Dyrektywa siedliskowa ma na celu zapewnienie różnorodności biologicznej przez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium państw członkowskich. Obszary Natura 2000 w Polsce są wyznaczane na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 92 poz. 880).

W 1993 roku decyzją działającego w ramach UNESCO Międzynarodowego Komitetu MaB (program Człowiek i Środowisko) w Paryżu został utworzony Bilateralny Rezerwat Biosfery Karkonosze/ Krkonose. Utworzenie Rezerwatu było wynikiem wspólnych polsko - czeskich dążeń. Obejmuje on swoim zasięgiem dotychczasowy obszar parków narodowych: Karkonoskiego Parku Narodowego i utworzonego w 1963 roku po czeskiej stronie Karkonoszy Krkonosského Národního Parku. Powierzchnia Rezerwatu wynosi 60,5 tys. ha, z czego 55 tys. ha leży na terenie Czech, a 5,5 tys. ha na terenie Polski. Rezerwat Biosfery tworzą trzy strefy : rdzenna (10,1 tys.ha), buforowa (32 tys. ha) i tranzytowa (18,4 tys. ha). Po polskiej stronie dotychczas brak jest strefy tranzytowej.

Rezerwat Biosfery Karkonosze/Krkonose spełnia trzy podstawowe, korespondujące ze sobą funkcje:

- konserwatorską - chroniącą ekosystemy Karkonoszy,
- ekonomiczną - promującą na poziomie lokalnym zrównoważony rozwój ekonomiczny,
- logistyczną - popierającą badania naukowe, monitoring, edukację ekologiczną i wymianę informacji dla celów ochrony i rozwoju.

Skupienie tak wielu terenów chronionych na stosunkowo niewielkiej powierzchni świadczy najlepiej o niepowtarzalnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych tej części Sudetów Zachodnich.

Na terenie miasta ochronie prawnej podlegają następujące pomniki przyrody:

Limba europejska – ul. Zamkowa 3 – część południowa posesji na granicy z posesją przy ul. Kamiennej 4

Bluszcz pospolity – teren posesji Świątyni Wang

Bluszcz pospolity – ul. Myśliwska 2 – na elewacji południowej budynku.

Buk pospolity – ul. Skośna – na skarpie przy ulicy – przy tylnej części budynku gospodarczego

Kasztan jadalny – ul. Konstytucji 3 – go Maja 8. Północna część posesji.

Klon jawor – ul. Myśliwska 2, na łące w grupie skałek granitowych.

Klon pospolity – ul. Żeromskiego

Lipa drobnolistna – ul. Szkolna

Lipa drobnolistna – ul. Konstytucji 3 – go Maja 37

Skała granitowa – marmit w korycie rzeki Łomnicy między ul. Strażacką, a Turystyczną.

2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna

2.1. Zagospodarowanie przestrzenne

Obszary zabudowane i zagospodarowane skupiają się w północno – zachodniej części miasta i są podzielone w naturalny sposób rzeźbą terenu i obszarami polnymi lub leśnymi na zespoły zabudowy.

Na terenach zainwestowania w mieście wyodrębniono 7 zespołów, które różnią się pomiędzy sobą układem przestrzennym, przeważającą funkcją zabudowy oraz stopniem zainwestowania, tj² .:

---

² Na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Karpacza

Karpacz Centrum – przeważnie zwarta zabudowa o charakterze miejskim, o zróżnicowanych formach i funkcjach – zawiera większość urządzeń i obiektów komunalnych (administracja, szkoły, biura, handel, stadion, itp.), urządzenia komunikacyjne oraz jedyne osiedle mieszkaniowe zbudowane z bloków wielorodzinnych a także kilka skupisk dużych jedo- i wielorodzinnych budynków, około 20% powierzchni nieleśnej niezainwestowana;

Karpacz Górny – rozproszona zabudowa przeważnie o charakterze rekreacyjnym z lokalnymi skupiskami wzdłuż drogi nr 2653D położona na stromych północnych stokach i lokalnych wywłaszczeniach (w rejonie ul. Partyzantów i Kąpielowej), ok. 50% powierzchni nieleśnej niezainwestowana;

Zarzecze – bardzo rozproszona zabudowa wzdłuż ul. Myśliwskiej o charakterze pensjonatowo – mieszkaniowym oraz skupiona w ośrodkach sanatoryjnym i turystycznych, duża część powierzchni nieleśnej niezainwestowana (ponad 85%)

Brzezie – niewielka, słabo zainwestowana położona na północy część miasta wzdłuż drogi nr 2653 D przylegająca bezpośrednio do rozległych zabudowań fabryki papieru położonych poza granicą administracyjną (gmina Podgórzyn), jedyna część miasta zawierająca kilka grup zabudowy zagrodowej oraz największą w mieście oczyszczalnię ścieków, duża część powierzchni nieleśnej niezainwestowana (ponad 80%).

Strefa przejściowa – zajmuje obszar pomiędzy Łomniczką a ul. Prusa, zawiera kilka dużych obiektów (hotel Skalny, basen) oraz rozproszoną zabudowę hotelowo- mieszkaniową wraz z niezbędnymi urządzeniami gospodarki komunalnej, duża część powierzchni nieleśnej niezainwestowana (ponad 70%).

Osiedle Skalne – zabudowa wzdłuż ulic, składająca się przeważnie z nowych budynków pensjonatowo – mieszkaniowych, otoczona i przedzielona grupami leśnymi, około 50% powierzchni nieleśnej niezainwestowana:

Wilcza Poręba – gniazdowa, rozrzedzona zabudowa o charakterze rekreacyjnym lub mieszkaniowym wzdłuż pętli ulic Wilczej i Sarniej, około 50% powierzchni nieleśnej niezainwestowana.

Na pozostałym obszarze miasta tereny zabudowane stanowią niewielką część powierzchni i są to tylko pojedyncze obiekty, np.: hotele, schroniska, urządzenia sportowe (wyciągi narciarskie, skocznia, tor saneczkowy, itp.) Można tu wydzielić trzy strefy wyraźnie różniące się charakterem nałożonych na nie warunków przyrody.

Obszar Karkonoskiego Parku Narodowego, na którym nie można prowadzić żadnej działalności gospodarczej nie związanej z ochroną przyrody lub turystyką, obszar ten dzieli tereny leśne sąsiadujące z terenami zainwestowanymi na dwie części:

Tereny otwarte wschód – rejon Góry Świerkowiec i Góry Suszyca oraz

Tereny otwarte zachód – rejon Góry Buława i Góry Izbica na wschód od doliny Łomniczki

Oba tereny pozostają w administracji Lasów Państwowych, gdzie prowadzona jest gospodarka leśna i mają status lasów ochronnych.

Układ zagospodarowania przestrzeni w gminie Karpacz odzwierciedla przede wszystkim struktura użytkowania gruntów (tabela 1).

Tabela 1

Struktura użytkowania gruntów w gminie Karpacz

Wyszczególnienie:	w ha	w %
użytki rolne ogółem w tym:	401,00	10,56
grunty orne	29,00	7,23
- sady	2,00	0,50
- łąki	22,00	5,49
- pastwiska	344,00	85,78
- pozostałe grunty i nieużytki	4,00	1,00
lasy i grunty leśne	2 885,00	76,00
grunty zabudowane i zurbanizowane	368	9,69
pozostałe	142	3,74
RAZEM:	3796	100

Źródło: Referat Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Karpaczu

Gminę Karpacz charakteryzuje wysoki poziom lesistości - 76% ogólnej powierzchni stanowią lasy i zadrzewienia. Niewielką część ogólnej powierzchni stanowią użytki rolne (10,56%) co potwierdza wyraźnie nierolniczy charakter gminy. W strukturze tychże użytków dominują pastwiska (85,78%) przy niewielkim udziale gruntów ornych (7,23%),

sadów (0,50%) oraz łąk (5,49%). Tereny zabudowane stanowią niespełna 10% powierzchni miasta. Ich strukturę przedstawia poniższa tabela

Tabela 2

Grunty zabudowane i zurbanizowane

Wyszczególnienie		Powierzchnia w ha
Tereny mieszkaniowe		91
Tereny przemysłowe		-
Inne tereny zabudowane		85
Zurbanizowane tereny niezabudowane		40
Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe		77
Tereny komunikacyjne	drogi	68
	tereny kolejowe	7
	inne	-
Razem:		368

Źródło: Opracowanie własne

W areale gruntów zabudowanych dominują tereny mieszkaniowe stanowiące 2,40 % całkowitej powierzchni gminy. Istotnym udziałem charakteryzują się również tereny rekreacyjno - wypoczynkowe (ponad 2%) oraz tereny komunikacyjne (1,79%). Zurbanizowane tereny niezabudowane stanowią nieco ponad 1% powierzchni miasta.

Struktura własności wskazuje, że w gminie Karpacz dominują Grunty Skarbu Państwa stanowiące 86% jej powierzchni. Relatywnie dużą część stanowią grunty osób fizycznych zajmujące powierzchnię 229 ha, co stanowi 6% powierzchni gminy.

Struktura własności gruntów

Wyszczególnienie	Powierzchnia
Grunty Skarbu Państwa	3280
Grunty spółek Skarbu Państwa, przeds. Państwowych i innych państwowych osób prawnych	1
Grunty gmin i związków międzygminnych	254
Grunty stanowiące własność samorządowych osób prawnych oraz grunty, których właściciele są nieznanymi	-
Grunty osób fizycznych	229
Grunty spółdzielni	0
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	4
Wspólnoty gruntowe	-
Grunty powiatów	12
Grunty województw	-
Pozostałe grunty w tym grunty spółek prawa handlowego	19

Źródło: Opracowanie własne

Możliwości rozwoju miasta określono dla dwóch odrębnych obszarów. Jednym z nich są tereny zainwestowane obejmujące istniejące zagospodarowanie zarówno kubaturowe jak i rolne. Jest to w większości obszar nie pokryty lasem i poza zarządem Karkonoskiego Parku Narodowego. Większość ograniczeń zagospodarowania terenów niezainwestowanych nie posiada charakteru progowego (układ komunikacyjny, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej – wymagają korekt, remontów oraz rozbudowy). Taki charakter posiada jednak powierzchnia terenów dostępnych pod zabudowę lub zagospodarowanie. W mieście istnieją wprawdzie rezerwy terenowe jednak powierzchnia tych terenów będzie ograniczona ze względu na walory widokowe, utrudnienia terenowe oraz komunikacyjne.

Drugi rozpatrywany obszar to tereny otwarte obejmujący tereny KPN oraz lasy. Są one objęte różnymi formami ochrony.

2.2. Granice stref ochrony konserwatorskiej³

Dla historycznie ukształtowanego zespołu przestrzenno – krajobrazowego Karpacza, obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustalił strefę ochrony konserwatorskiej. Granice strefy wyznaczone zostały w dwóch jednostkach planistycznych: A – Centrum oraz B1 – Karpacz Górny (ilustrację graficzną przebiegu stref ochronnych prezentuje załącznik nr)

Miasto zachowało wiele elementów środowiska kulturowego, ukształtowanych w procesie historycznego rozwoju. Budują one tożsamość i stanowią silne elementy identyfikacji przestrzennej. Wśród głównych zabytków miasta wymienić należy.

Miasto Karpacz – układ przestrzenny

Kościół Parafialny p.w. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny – ul. Konstytucji 3 – go Maja 44

Kościół pomocniczy p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa – ul. Konstytucji 3 – go Maja

Budynek – dom wycieczkowy (obecnie – Hotel Rezydencja) – ul. Parkowa 6

Budynek mieszkalny – ul. Karkonoska 23

Budynek hotelowo – pensjonatowy (obecnie „Patria”) – ul. Słowackiego 1

Budynek – ul. Konstytucji 3 – go Maja 58

Budynek (Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego) – ul. Gimnazjalna 7

Dawna buda pasterska (Chata pasterska) – do odtworzenia

Dawna karczma sądowa (obecnie „Bachus”) – ul. Konstytucji 3 - go Maja 37

Schronisko „Samotnia” nad Małym Stawem – ul. Na Śnieżkę 16

Schronisko „Strzecha Akademicka” – ul. Na Śnieżkę 18

Kościół ewangelicki „Wang” – ul. Na Śnieżkę 8

Cmentarz przykościelny (ewangelicki) – ul. Na Śnieżkę 8

Kaplica Świętego Wawrzyńca na szczycie Góry Śnieżka

Muzeum meteorologiczne na Śnieżce

2.3. Mieszkalnictwo

Zasób mieszkaniowy gminy Karpacz stanowi 140 budynków (stan na dzień 31.01.2005 r.)

w tym:

a) budynki stanowiące własność gminy – 27

z tego do 7 lokali – 22 budynki, powyżej 7 lokali – 5 budynków

---

³ Porównaj rozdział IV Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru, s.

b) budynki stanowiące własność wspólnot mieszkaniowych : 113 z tego:

- do 7 lokali (tzw. „małe wspólnoty”) - 63 budynki w tym:
  - z udziałem gminy do 50 % - 39 budynków
  - powyżej 50 % - 24 budynki
- powyżej 7 lokali (tzw. „duże wspólnoty”) – 50 budynków
  - w tym z udziałem gminy do 50% - 28 budynków
  - powyżej 50 % -17 budynków
  - powyżej 80 % - 5 budynków

Lokale stanowiące mieszkaniowy zasób Karpacza znajdują się zarówno w budynkach, w których wyodrębniono własność lokali (tj. we wspólnotach mieszkaniowych), jak i w budynkach, w których nie wyodrębniono własności lokali, stanowiących własność gminy .

Tabela 4

Wiek budynków stanowiących zasób mieszkaniowy gminy Karpacz

Wiek budynków	Ilość budynków	%
Do 50 lat	3	2
Od 50 do 100 lat	77	55
Powyżej 100 lat	60	43
Razem:	140	100

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Karpaczu

Analiza struktury wieku budynków, tworzących zasób, wskazuje iż 98 % budynków użytkowanych jest ponad 50 lat. Wśród nich znajdują się nieruchomości posiadające więcej niż 100 lat (aż 43%). Są to budynki, które wymagają znacznych nakładów na ich utrzymanie w należytym stanie technicznym. Tylko 2 % budynków (tj. 3 budynki) jest młodszych niż 50 lat, ale stosowane w okresie ich budowy technologie powodują, iż także w tych budynkach należy przewidzieć nakłady na ich modernizację. Jako priorytetowe uznaje się remonty przeprowadzane na podst. art. 70 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 207, poz. 2016 ze zmian.), tj. wynikające z wymogów bezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska,

a w szczególności w zakresie instalacji gazowej i elektrycznej. Jako standard docelowy uznaje się przeprowadzanie remontów zmierzających do poprawy warunków technicznych i funkcjonalności zasobu zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2002r. Nr 75, poz. 690 ze zmian.), a nie przeprowadzanie remontów o charakterze zachowawczym.

Sposób wykorzystania planowanych środków finansowych na poszczególne zadania remontowe wynikające z analizy potrzeb w latach 2005-2010 obrazuje poniższa tabela.

Tabela 5

Nakłady finansowe na utrzymanie zasobu mieszkaniowego

Lp.	Nazwa zadania	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Roboty dekarские	31,6	29	22,5	18,7	25,5	25,2
2	Roboty elewacyjne	2,7	7,2	8,1	14	8,2	4
3	Roboty zduńskie	6,2	6,2	5,5	5,5	5,6	5,3
4	Prace stolarskie	5,8	7,1	5,6	7,8	3,5	5,4
5	Prace murarskie	14,5	13,8	14,6	12,8	13,5	10,3
6	Remonty lokali mieszkalnych komunalnych	7,3	7,6	7,4	7,4	7,8	8,2
7	Remonty inst. elektrycznej	7,3	6,2	7,4	5,5	5,8	6,2
8	Remonty instalacji gazowej	2,8	2	5,2	5,5	6,8	6,5
9	Remonty inst. centr.ogrz.	----	2,5	3,7	4,4	5,8	10,3
10	Remonty instalacji wodno-kanalizacyjnych	7,3	6,2	5,4	5,5	3,9	4,1
11	Usuwanie awarii i ich skutków	14,5	12,2	14,6	12,9	13,6	14,5
Razem:		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Dokonane remonty pozwolą na utrzymanie zasobu w stanie co najmniej nie pogorszonym, a nawet przy ich systematycznej realizacji doprowadzą do poprawy stanu technicznego zasobu.

Prognozowany stan wielkości zasobu w latach 2005-2010 z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6

Wielkość zasobu

Lata	Wyszczególnienie			
	Ilość mieszkań ogółem	Ilość mieszkań komunalnych	Ilość mieszkań socjalnych	Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych w m²
2005	527	486	41	22.836,20
2006	502	458	44	21.752,88
2007	472	424	48	20.451,76
2008	442	389	53	19.151,86
2009	412	354	58	17.851,96
2010	382	319	63	16.552,06

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej

Prognozę stanu technicznego zasobu w latach 2005-2010 przedstawia tabela 7.

Ocena stanu technicznego budynków

Ocena w skali 1-4	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1- stan dobry	1	1	1	--	--	--
2-stan zadowolający (średni)	16	26	31	38	51	57
3-stan niezadowolający	80	79	83	83	71	65
4-stan zły	43	32	21	14	12	11
Liczba budynków	140	138	136	135	134	133

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Ocena w skali 1 oznacza, że budynek w okresie objętym prognozą nie wymaga napraw.

Ocena w skali 2 oznacza, iż budynki w prognozowanym okresie wymagają jedynie drobnych napraw, ewentualnie usuwania skutków awarii.

Ocena w skali 3 oznacza, że stopień zużycia budynków lub ich poszczególnych elementów wynosi nawet do 60 %. Budynki te wymagają systematycznego przeprowadzania remontów i modernizacji w zakresie: remontów dachów, instalacji wodnych, kanalizacyjnych, elektrycznych, centralnego ogrzewania, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowy pieców oraz innych remontów obciążających wynajmującego.

Ocena w skali 4 oznacza konieczność bezwzględnej wymiany pokrycia dachowego, remontu elewacji, wymiany elementów nośnych budynku, wymiany instalacji. Skala ta wskazuje na znaczny stopień zużycia nieruchomości

Planowana sprzedaż lokali

Sprzedaż lokali z zasobu ustalono w poszczególnych latach na poziomie:

- 25 - w roku 2005
- 30 – w roku 2006
- 30 – w roku 2007
- 30 – w roku 2008

- 30 – w roku 2009

- 25 – w roku 2010

Wyłączone ze sprzedaży zostały lokale w niżej wymienionych budynkach, przeznaczone na lokale socjalne:

- 1) ul. Boczna 1,
- 2) ul. Granitowa 5,
- 3) ul. Konst.3 Maja 8,
- 4) ul. Konst.3 Maja 15,
- 5) ul. Kolejowa 15,
- 6) ul. Myśliwska 10,
- 7) ul. Nad Łomnicą 6,
- 8) ul. Nad Łomnicą 18,
- 9) ul. Partyzantów 7.

Stawka podstawowa czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej odnosi się do lokali wyposażonych w podstawowe elementy, tj. łazienkę, wc, gaz przewodowy, centralne ogrzewanie sieciowe.

Za czynniki obniżające podstawową stawkę czynszu uważa się:

a) położenie budynku - o 3 %,

przy następujących ulicach: ul. Granitowej, ul. Kąpielowej, ul. Komuny Paryskiej, ul. Konopnickiej, ul. Kościuszki, ul. Myśliwskiej, ul. Partyzantów, ul. Przewodników Górskich,
ul. Sarniej, ul. Sikorskiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie, ul. Szkolnej, ul. Wilczej.

b) położenie lokalu w suterenie - o 3 %,

c) brak gazu przewodowego - o 3%,

d) brak centralnego ogrzewania sieciowego - o 3%,

e) brak łazienki - o 3%,

f) brak wc - o 3%,

g) kuchnia bez oświetlenia naturalnego - o 3%,

h) lokal jednoizbowy bez kuchni, wnęki kuchennej albo kuchni wspólnej - o 3%,

i) ogólny stan techniczny budynku :

- budynki w stanie technicznym zadowalającym (średnim – skala 2*) oraz niezadowalającym (skala 3*) - o 3%,

- budynki w stanie technicznym złym (skala 4*) - o 6%.

Czynniki obniżające stawkę miesięcznego czynszu przedstawione w ust. 3 pkt d, e, f stosuje

się również, gdy najemca na własny koszt dokonał ulepszeń w lokalu.

Najemca oprócz czynszu jest zobowiązany do uiszczania opłat niezależnych od właściciela, a związanych z eksploatacją mieszkania, w szczególności: opłat za centralne ogrzewanie oraz ciepłą wodę. W przypadku najmu poszczególnych pomieszczeń w jednym lokalu mieszkalnym przez dwóch lub więcej najemców, za pomieszczenia używane wspólnie najemcy płacą czynsz proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej oddzielnie przez każdego z nich. Jeżeli pomieszczenie jest wykorzystywane jednocześnie do celów użytkowych i mieszkalnych, stosuje się stawki czynszu odpowiadające zasadniczemu przeznaczeniu. Od pomieszczeń przynależnych czynszu i opłat nie pobiera się.

W celu poprawienia efektywności gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy oraz dla zahamowania degradacji i dekapitalizacji tego zasobu ustalona została następująca zasada polityki czynszowej: dążenie do ustalenia czynszu na poziomie gwarantującym co najmniej utrzymanie w należyтым stanie technicznym zasobu, umożliwiającym pełne pokrycie kosztów związanych z administracją, bieżącą eksploatacją oraz remontami.

Mieszkaniowym zasobem gminy Karpacz zarządza Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Zarządzanie nieruchomościami wspólnymi wykonywane jest na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 1994r. o własności lokali (tekst jedn. Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zmian.). Sposób i zasady zarządzania zasobem powinny zapewnić:

- utrzymanie stanu technicznego budynków na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo ludzi i mienia w okresie użytkowania,
- możliwości racjonalnego zużycia mediów zgodnie z wymaganiami użytkowników lokali,
- poprawę stanu technicznego zasobu,
- poprawę jakości obsługi mieszkańców,
- ograniczenie kosztów zarządzania i administrowania zasobem.

Docelowo przewiduje się prywatyzację zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy, po uprzednim przygotowaniu stosownego programu.

Podstawowym źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej z przeznaczeniem na remonty, bieżącą eksploatację i konserwację są wpływy z czynszów na najem lokali mieszkalnych, wspierane przychodami z czynszów za lokale użytkowe oraz ewentualne dotacje z budżetu państwa i gminy.

Procentową wysokość wydatków w kolejnych latach z podziałem na poszczególne rodzaje kosztów związanych z utrzymaniem zasobu przedstawia poniższa tabela.

Wydatki związane z utrzymaniem zasobu w procentach

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Koszt bieżącej eksploatacji zasobu	43	42	42	40	38	37
Koszt remontów i modernizacji zasobu	44	44	40	42	42	42
Koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi	13	14	18	18	20	21
Wydatki inwestycyjne	-	-	-	-	-	-
Razem:	100	100	100	100	100	100

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

2.4 Infrastruktura techniczna.***Transport i komunikacja.***

Sieć dróg i ulic publicznych wg stanu na 31 grudnia 2004 r. wynosiła ok. 55,5 km (w tym drogi powiatowe). Układ komunikacyjny miasta posiada charakter średnicowo – pętlowy, główny ciąg komunikacyjny (obejmujący ulice: Wielkopolską, Konstytucji 3 Maja, Karkonoską – droga powiatowa nr 2653D) biegnie środkiem terenów zainwestowanych miasta, pozostałe ulice sieci (poza średnicą) łączą się z głównym ciągiem lub między sobą. Stan nawierzchni można określić jako przeciętny, bowiem zaledwie ok. 77% posiada nawierzchnię twardą, ulepszoną.

Szkielet układu drogowego miasta Karpacza stanowią drogi wymienione w tabeli nr 9.

Szkielet układu drogowego miasta Karpacza

Rodzaj drogi	Długość ogółem w km	W tym utwardzone w km
drogi krajowe	-	-
drogi wojewódzkie	-	-
drogi powiatowe	7,50	7,50
drogi gminne	48,00	37,00

Źródło: Referat Inwestycji i Gospodarki Komunalnej w Karpaczu

Układ drogowy miasta powstawał stopniowo w miarę narastania potrzeb, uwarunkowanych względami gospodarczymi i społecznymi różnych okresów. Główna droga miasta (wskazany wyżej odcinek drogi powiatowej) stanowi połączenie umożliwiające powiązania ludności z pobliskimi większymi ośrodkami miejskimi regionu, których rezultatem są silne ciężenia społeczno – gospodarcze w kierunku Jeleniej Góry oraz Kowar. Pomimo narastającej konkurencji indywidualnego transportu osobowego, liczba regularnych połączeń autobusowych jest wysoka wobec istniejącego potencjału demograficznego miasta. Podaż usług publicznych i prywatnych przewoźników osób, tworzy bowiem dobre warunki do dużej ruchliwości przestrzennej mieszkańców Karpacza motywowanych wahadłowymi dojazdami do pracy, nauki, handlu w celach konsumpcyjnych.

Warto również zauważyć możliwość bezpośredniej (o wysokiej częstotliwości) komunikacji z Jelenią Górą oraz z Kowarami. Na tychże bowiem kierunkach odbywają się intensywne wahadłowe przemieszczenia przestrzenne motywowane podejmowaniem pracy, nauki, korzystaniem z wyspecjalizowanych usług różnego rodzaju, itp. Karpacz powiązany jest ponadto komunikacyjnie z innymi miastami (m.in. z Wrocławiem, Zakopanem, Zgorzelcem, Lubaniem). Komunikacja drogowa stanowi w środowisku zurbanizowanym jedno ze źródeł zakłóceń klimatu akustycznego. Z prowadzonych badań hałasu drogowego w Karpaczu wynika, iż ok. 1/3 ogółu ludności miasta zamieszkuje rejony narażone na uciążliwy hałas drogowy.

Jeśli chodzi o transport kolejowy, jest on aktualnie zawieszony. Zgodnie z tendencją panującą w całym kraju połączenia z Karpaczem ze względu na nierentowność zostały zlikwidowane.

Rozważana jest jednak możliwość wykorzystania istniejącej infrastruktury kolejowej dla uruchomienia autobusów szynowych.

Telekomunikacja

Głównym operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A.

Stan sieci: bardzo dobry

Zrealizowany w ostatnich latach na terenie Karpacza nowy układ telekomunikacyjny bazujący na nowoczesnej centrali pracującej w cyfrowym systemie o 2500 numerach przyłączonej do systemu krajowego TP S.A. kablem światłowodowym biegnącym wzdłuż ulicy Konstytucji 3 – go Maja jest w pełni wystarczający i gwarantuje zaspokojenie mieszkańców. Ponadto na terenie miasta znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowych.

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie Karpacza nie występują rozdzielcze układy zdalnych sieci ciepłych. Lokalny charakter tych układów związany jest z zasilaniem w ciepło grupy obiektów należących do jednego administratora. Gospodarka cieplna na terenie gminy Karpacz ma w dużym stopniu zdecentralizowany charakter. Oparta jest bowiem głównie o paleniska indywidualne oraz nieliczne kotłownie lokalne. Szczególnie istotnym przedsięwzięciem o ekologicznym wymiarze, realizowanym od lat w Karpaczu, jest systematyczne zastępowanie ogrzewania konwencjonalnego (węglowego) ogrzewaniem „czystym”.

Gospodarstwa domowe wykorzystują coraz częściej walory energetyczne gazu sieciowego do ogrzewania mieszkań (w 1998 roku dotyczyło to prawie 500 gospodarstw domowych).

Najbardziej rozbudowany układ sieci ciepłej obsługuje budynki wielorodzinne przy ul. Nadrzecznej. Długość sieci wynosi ok. 250 mb.

Elektroenergetyka

Karpacz posiada korzystne położenie względem głównych korytarzy zasilania w energię elektryczną. Sieć rozdzielcza średniego i niskiego napięcia na terenie miasta, w przeważającej mierze jest siecią kablową podziemną, lecz w niektórych rejonach miasta znaczące są odcinki sieci napowietrznej. Podstawą zasilania miasta w energię elektryczną jest GPZ 110/20kV zlokalizowany na terenie Kowar.

Transformowana energia przekazywana jest liniami napowietrznymi 20kV L-281 i L-279 oraz liniami kablowymi 20 kV do stacji transformatorowych 20/0,4 kV zlokalizowanych na terenie Karpacza. Niezbędna jest wymiana sieci napowietrznych na sieci kablowe podziemne.

Sieci napowietrzne na terenie górskim są w większym stopniu narażone na uszkodzenia na skutek silnych wiatrów (bezpośrednio lub od łamanych drzew i gałęzi) lub opadów śniegu i oblodzenia. Eliminacja linii napowietrznych nie tylko zwiększy pewność dostawy energii elektrycznej, ale także zmniejszy zagrożenie bezpieczeństwa związane z możliwością porażenia lub pożaru w przypadku uszkodzenia linii. Ponadto napowietrzne linie elektroenergetyczne stanowią element ujemnie wpływający na walory krajobrazowe, co w przypadku ośrodka turystycznego jakim jest Karpacz ma istotne znaczenie.

Pewność zasilania oceniana jest dla miasta na ok. 85%. Przepustowość linii elektroenergetycznych wysokich i średnich napięć nie stanowi przy tym bariery dalszej rozbudowy układu sieciowego.

Zaopatrzenie miasta w gaz

Karpacz zaopatrywany jest sieciowo w gaz ziemny wysokometanowy pochodzący z Monokliny Przedsudeckiej. Obecnie z dwóch stacji redukcyjno – pomiarowych I stopnia o przepustowości sumarycznej $Q = 6000\text{m}^3/\text{h}$.

Prawie cały układ zasilania bazuje na rurociągach średniego ciśnienia z węzłami i punktami redukcyjnymi obsługującymi poszczególne obiekty. Jedynie w rejonie osiedla mieszkaniowego przy ul. Nadrzecznej z uwagi na dobry stan techniczny wybudowanej w latach 80 – tych sieci gazowej zdecydowano się na wykorzystanie gazu niskiego napięcia do zasilania odbiorców.

Długość sieci gazowej na koniec 2000 roku wynosiła 37,3km. Liczba podłączonych budynków kształtuje się na poziomie 652, w tym 463 budynki mieszkalne oraz prawie 189 innych obiektów. Gaz jako nośnik energii wykorzystywany jest w szczególności dla celów komunalno – bytowych (w tym grzewczych). W strukturze odbiorców gazu sieciowego w mieście dominują gospodarstwa domowe (90,9% ogólnej liczby odbiorców), pozostali odbiorcy to obiekty noclegowe oraz zakłady handlowe i usługowe. Sieć gazowa w Karpaczu jest dobrze rozbudowana, w zasięgu dostępności sieci gazowej znajduje się 95% mieszkańców miasta, co należy uznać za wysoką wartość w porównaniu do innych miast. Stan techniczny sieci i przyłączy w mieście należy uznać za wzorowy. Jest on zdecydowanie najlepszy ze wszystkich miast woj. dolnośląskiego (dane z 2002 roku zaczerpnięte z opracowania pn. „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Karpacza”).

Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej kształtuje się na poziomie 29,5 km. Sieć wodociągowa zbudowana jest w większości (tj. w ok. 60%) z rur żeliwnych o przekrojach $\varnothing 80 - \varnothing 150$. Jest to sieć przestarzała (powstała w latach 1930-1970) i zakamieniała. Pozostała część sieci zbudowana jest z rur stalowych o średnicy $\varnothing 80 - \varnothing 200$, jest ona również przestarzała, powstała w latach 1931-1980. Zaledwie znikomy procent sieci wodociągowej ok. 1700 m wykonany jest z rur PE o średnicy $\varnothing 90 - \varnothing 160$, jest to sieć nowa (wybudowana w latach 1995 – 2005), całkowicie sprawna.

Na terenie gminy znajdują się 4 ujęcia wody (Majówka, Śląski Dom, Wilcza Poręba II, Wielki Staw) oraz dwa ujęcia dzierzawione od Związku Gmin Karkonoskich (Wilcza Poręba I, Mały Staw). Na terenie miasta istnieją wodociągi grupowe:

1. Karpacz Górny zasilany z ujęć: Mały Staw i Wielki Staw
2. Karpacz Dolny zasilany z ujęć: Wilcza Poręba I, Wilcza Poręba II, Majówka, Śląski Dom

Kanalizacja

Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 27,0 km. Ilość przyłączy kształtuje się na poziomie 541 szt. z czego 100% stanowią gospodarstwa domowe. Ich długość wynosi 2,9 km. Dzięki wsparciu finansowemu UE gmina realizuje projekt pn.: „Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy Karpacz poprzez rozbudowę infrastruktury ochrony środowiska” polegający na budowie ok. 33 km sieci kanalizacji sanitarnej. Ma to całkowicie uporządkować gospodarkę ściekową na terenie miasta. Planowany termin zakończenia zadania to listopad 2006 roku.

Oczyszczalnie ścieków będące w eksploatacji MZGKiM przedstawia tabela nr 5.

Na terenie miasta funkcjonuje pięć oczyszczalni ścieków będących w eksploatacji Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Tabela 10

Oczyszczalnie ścieków będące w eksploatacji MZGKiM

Lokalizacja	Typ oczyszczalni	Maksymalna wydajność	Średnia moc przerobowa	Stopień eksploatacji
Karpacz, ul. Nadrzeczna	WS 400 mechaniczno - biologiczna	450 m ³ /dobę	432 m ³ /dobę	96%

Karpacz, ul. Granitowa	2 x 50 KOS mechaniczno - biologiczna	180 m ³ /dobę	100 m ³ /dobę	56%
Karpacz, ul. Linowa	2 x 100 MU mechaniczno - biologiczna	250 m ³ /dobę	232 m ³ /dobę	93%
Karpacz, ul. Turystyczna – Olimpijska	Dolna Stacja Linowa biologiczna	12 m ³ /dobę	4,1 m ³ /dobę	34%
Karpacz, ul. Partyzantów	BIOKON mechaniczno – biologiczna	75 m ³ /dobę	50 m ³ /dobę	67%

Źródło: Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Ponadto na terenie gminy Karpacz są eksploatowane inne oczyszczalnie ścieków nie będące w eksploatacji Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, tj.:

- oczyszczalnia ścieków przy hotelu „Skalny”, typ: mechaniczno – biologiczna;
- oczyszczalnia ścieków przy Centrum Pulmonologii i Alergologii Dziecięcej, typ: mechaniczno – biologiczna;
- oczyszczalnia ścieków przy Funduszu Wczasów Pracowniczych, typ: biologiczna.

Gospodarka odpadami

Miasto Karpacz korzysta z wysypiska odpadów komunalnych zlokalizowanych w Ściegnach – Kostrzycy. Wywózką odpadów zajmuje się Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Karpaczu.

Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami w Ściegnach – Kostrzycy, w skład którego wchodzi składowisko odpadów oraz Zakład Utylizacji Odpadów jest własnością Związku Gmin Karkonoskich z siedzibą w Pałacu Bukowiec, ul Robotnicza 6, 58-533 Mysłakowice.

Użytkownikiem składowiska jest Zakład Usług Komunalnych Związku Gmin Karkonoskich z siedzibą w Pałacu Bukowiec, ul Robotnicza 5, 58-533 Mysłakowice.

Składowisko składa się z części zrehabilitowanej wynoszącej 4,2 ha i obecnie użytkowanej wynoszącej 1,9 ha.

Za częścią zrehabilitowaną znajduje się teren o powierzchni około 3,7 ha przeznaczony do eksploatacji.

Na terenie Związku Gmin Karkonoskich, w którego skład wchodzi: gmina Karpacz, gmina Mysłakowice, gmina Piechowice, gmina Podgórzyn, gmina Szklarska Poręba i gmina Kowary w roku 2003 została wprowadzona selektywna zbiórka odpadów.

Na terenie tych gmin zostały ustawione tzw. gniazda, gdzie znajdują się cztery pojemniki:

- żółty na plastik i puszki,
- niebieski na papier,
- biały na szkło białe,
- zielony na szkło kolorowe.

Stan wypełnienia obecnie użytkowanej kwatery wynosi około 58%. Planowana jest budowa nowej kwatery o powierzchni 3,7 ha i pojemności wynoszącej około 535 500 m³ oraz planowana jest nadbudowa starej zrehabilitowanej kwatery o około 10 – 12 m. Przewidywany czas eksploatacji składowiska jest szacowany na około 40 lat.

Ze składowiska w Ściegnach – Kostrzycy korzystają gminy:

gmina Karpacz,

gmina Kowary,

gmina Mysłakowice,

gmina Piechowice,

gmina Podgórzyn,

gmina Szklarska Poręba,

oraz częściowo miasto Jelenia Góra.

Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami w Ściegnach – Kostrzycy jest nowoczesnym, spełniającym wymagania unijne składowiskiem odpadów. Od 23 lutego 2005 r. posiada Pozwolenie Zintegrowane.

W skład Centrum wchodzi również Zakład Utylizacji Odpadów wraz z kompostownią kontenerową wybudowany w 2003 r., gdzie trafiają odpady zbierane selektywnie do dalszej obróbki, a następnie do sprzedaży. Zmieszane odpady komunalne trafiają na linię przygotowania biofrakcji, na której pozyskuje się dwie frakcje: do 20 mm (materiał eksploatacyjny na składowisku odpadów) oraz frakcja 20 – 70 mm, która jest poddawana procesowi stabilizacji biologicznej, a następnie wykorzystywana jest jako materiał eksploatacyjny na składowisku odpadów.

W najbliższej przyszłości planuje się przystąpienie do projektowania nowych kwater składowania odpadów.

Struktura funkcjonalno- przestrzenna - identyfikacja problemów

- 1. Konflikt funkcjonalno-przestrzenny** wynikający z dążenia do utrzymania wysokiego reżimu ochronnego terenów górskich (KPN oraz kompleksy leśne) z jednej strony oraz konieczność zapewnienia dobrych warunków wypoczynku turystom poprzez wzbogacenie oferty usługowej z drugiej;
- 2. Zróźnicowanie funkcjonale** – miasto nie posiada wyraźnie wykształconych dzielnic o jednorodnej funkcji (np.: mieszkaniowa, administracyjna, rekreacyjna). Postuluje się rozdzielenie funkcji wymagających dużych nakładów, których bezpośrednie sąsiedztwo nie jest pożądane (np.: duże hotele o profilu sportowym, centra konferencyjne, lecznictwo), przy zachowaniu możliwości lokalizacji mniejszych obiektów zgodnie z wolą inwestorów
- 3. Ruch turystyczny** – wynikające z niego różnice w ilości użytkowników są poważnym utrudnieniem dla systemu komunikacyjnego, infrastruktury technicznej i społecznej
- 4. Ograniczenie terenowe możliwości rozwoju przestrzennego** – w granicach administracyjnych zaledwie 880 ha może zostać przeznaczone pod zabudowę lub zagospodarowanie związane z realizacją kubatur. Pozostałe tereny miasta są albo zalesione, albo są terenami posiadającymi status ochronny gdzie ciągła zabudowa kubaturowa nie jest możliwa.
- 5. Wysoki stopień dekapitalizacji komunalnych zasobów mieszkaniowych**
- 6. Niekompletne wyposażenie w sieć wodociągową**

3. Sfera społeczna

3.1 Ludność

Potencjał demograficzny miasta oraz zmiany jego struktury wywierają istotny wpływ na przebieg procesów społeczno-gospodarczych. Stymulują rozmiary potrzeb w zakresie infrastruktury społecznej, stopień aktywności zawodowej, itp. W roku 2004 (stan na 31.12.) w gminie Karpacz zamieszkiwało łącznie 5 107 osób w tym 2 734 kobiet oraz 2 373 mężczyzn. Na stan i strukturę ludności w gminie wpływają w szczególności ruch naturalny i wędrowny, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 11

Ruch naturalny i wędrowny w gminie Karpacz

Wyszczególnienie	Liczba
Małżeństwa*	63
urodzenia żywe	36
zgony	86
przyrost naturalny	-50
napływ, w tym:	52
w ruchu wewnętrznym	52
z zagranicy	-
odpływ, w tym:	103
w ruchu wewnętrznym	103
za granicę	-
saldo migracji, w tym	-51
w ruchu wewnętrznym	-51
zagranica	-

* w tym małżeństwa konkordatowe

Źródło: Urząd Statystyczny w Jeleniej Górze oraz Urząd Stanu Cywilnego w Karpaczu

Cechą układu ludnościowego gminy Karpacz jest zmniejszające się saldo przyrostu naturalnego przyjmujące w ostatnich latach wartości ujemne oraz ujemne saldo migracji. Jest to niewątpliwie negatywna cecha demograficzna. Od lat jednak zarówno w skali krajowej, jak i regionalnej występuje tendencja istotnego zmniejszania się poziomu tegoż wskaźnika, wynikająca z jednej strony z faktu starzenia się społeczeństwa oraz z drugiej – z różnych powodów społecznych i gospodarczych. W gminie Karpacza negatywne tendencje kształtowania się obu wskaźników mogą przyczynić się do niekorzystnego układu struktury wiekowej ludności i wpłynąć na tempo rozwoju społeczno – gospodarczego gminy. Potwierdza to również struktura ludności według wieku.

Tabela 12

Struktura ludności według wieku

Wyszczególnienie	Liczba	% ogólnej liczby ludności
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	894	17,5
Ludność w wieku produkcyjnym	3395	66,48
Ludność w wieku poprodukcyjnym	818	16,02
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	50,42	

Źródło: Urząd Statystyczny w Jeleniej Górze

Struktura wieku mieszkańców gminy Karpacz potwierdza zaobserwowany na terenie całego kraju proces starzenia się społeczeństwa. Mimo, iż grupa ludności w wieku produkcyjnym stanowi aż 66,48% całkowitej liczby ludności, co z ekonomicznego punktu widzenia ma wartość pozytywną, należy zwrócić uwagę na relatywnie niski udział ludności w wieku przedprodukcyjnym co, biorąc pod uwagę ujemną wartość przyrostu naturalnego, jest tendencją niepokojącą. Potwierdza to również wskaźnik obciążenia demograficznego mierzony jako stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym (przed- i poprodukcyjnym) przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym, którego wartość kształtuje się na poziomie 50,42.

3.2 Oświata i wychowanie

Nakłady finansowe na oświatę w roku 2004 przedstawiały się następująco:

subwencja oświatowa - 1 419 974, 00 zł (27,32% wydatków)

wydatki na oświatę - 5 197 473, 00 zł

w tym:

wydatki inwestycyjne - 2 210 000,00 zł, tego: 400.000,00 zł - dotacja z budżetu państwa;

1.810.00, 00 zł – kredyt bankowy

Planowane wydatki w 2005 r.:

subwencja oświatowa - 1 339 675, 00 zł (36,02 % wydatków)

wydatki - 3 720 014, 00 zł

w tym: inwestycje - 770 000, 00 zł – rozbudowa Szkoły Podstawowej

Istotną rolę w procesie edukacji odgrywają placówki wychowania przedszkolnego, wspomagają one bowiem rozwój dzieci, służą ich socjalizacji i przysposabiają do podjęcia systematycznej nauki w szkole. W gminie Karpacz sieć placówek przedszkolnych tworzą dwa przedszkola.

Tabela 13

Aktualny wykaz przedszkoli

Nazwa placówki	Liczba dzieci	Liczba miejsc	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
			(w etatach)	
Miejskie Przedszkole Publiczne w Karpaczu u. Parkowa 2, 58 – 540 Karpacz	84	100	7	7,75
Przedszkole Niepubliczne w Karpaczu u. Okrzei 3, 58 – 540 Karpacz	52	60	5	1,5

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2005 gmina Karpacz zakończyła inwestycję pn.: Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Karpaczu na siedzibę Gimnazjum. Głównym celem planowanej inwestycji było umieszczenie uczniów klas I-VIII w jednym funkcjonalnym obiekcie oświatowym, a nie jak do tej pory w dwóch obiektach. Sieć szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego prezentuje poniższa tabela.

Tabela 14

Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi
		(w etatach)	
Szkoła Podstawowa w Karpaczu ul. Konstytucji 3 Maja 48 A, 58 – 540 Karpacz	212	26,17	adm. 2,50 obsł. 3,50
Gimnazjum w Karpaczu ul. Łączna 2, 58 – 540 Karpacz	160	20,73	adm. 2,00 obsł. 3,00
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Centrum Pulmonologii i Alergologii w Karpaczu S.A. ul. Myśliwska 13, 58 – 540 Karpacz	19	12,00	*
Niepubliczne Gimnazjum w Centrum Pulmonologii i Alergologii w Karpaczu S.A. ul. Myśliwska 13, 58 – 540 Karpacz	12	13,00	
Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Centrum Pulmonologii i Alergologii w Karpaczu S.A. ul. Myśliwska 13, 58 – 540 Karpacz	140	13,00	
Niepubliczne Gimnazjum Specjalne w Centrum Pulmonologii i Alergologii w Karpaczu S.A. ul. Myśliwska 13, 58 – 540 Karpacz	50	5,00	

* - pracownicy obsługi i administracji świadczący usługi dla Niepublicznych Szkół działających w ramach Centrum są zatrudnieni w Centrum Pulmonologii i Alergologii w Karpaczu S.A.

Źródło: Opracowanie własne

Placówki niepubliczne dotowane są zgodnie z art. 90 ust. 2a i 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Placówki wychowania przedszkolnego oraz szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego są elementami infrastruktury o wyraźnie lokalnym zasięgu obsługi. Elementem oświaty nadającym miastu ponadlokalną rangę jest szkolnictwo ponadgimnazjalne (Zespół Szkół Licealnych i Mistrzostwa Sportowego w Karpaczu). Placówka ta obejmuje: Liceum Ogólnokształcące, Liceum Profilowane, Szkołę Mistrzostwa Sportowego. Kształcą się tam 145 uczniów.

W dniu 4 listopada 2004 r. podjęta została uchwała Rady Miejskiej w Karpaczu w sprawie zasad udzielania stypendiów Burmistrza Karpacza za wyniki w nauce uczniom szkół dla których organem prowadzącym jest gmina Karpacz, mająca na celu nagradzanie uczniów osiągających najlepsze wyniki.

3.3 Kultura w mieście.

Usługi kulturalne w gminie Karpacz ukierunkowane są na zaspokojenie zróżnicowanych potrzeb lokalnej społeczności oraz turystów. Na terenie miasta funkcjonują następujące jednostki działające w sferze kultury:

- Miejska Biblioteka Publiczna w Karpaczu w Karpaczu ul. Konstytucji 3 Maja 24
- Miejskie Muzeum Zabawek ze Zbiorów Henryka Tomaszewskiego ul. Karkonoska 5
- Muzeum Sportu i Turystyki ul. Kopernika 2
- Klub Środowiskowy Profil ul. Krótka 4

Placówki te służą rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta, upowszechnianiu wiedzy i rozwoju kultury oraz propagowaniu obrzędowości ludowej, obyczajów kulturalnych, na podstawie zgłaszanych potrzeb i przepisów ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Działają także na potrzeby imprez kulturalno – sportowych oraz środowiskowych inicjowanych przez lokalnych liderów, a także w okresie ferii zimowych i wakacji, podczas których przeprowadzane są zajęcia przez instruktorów oraz opiekunów tych jednostek.

Zadaniem biblioteki jest gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych, zbiorów bibliotecznych z uwzględnieniem materiałów dotyczących regionu zgodnie z zapotrzebowaniem czytelniczym oraz udostępnianie zbiorów bibliotecznych, w szerokim zakresie na miejscu i do domu.

Na terenie miasta funkcjonują ponadto organizacje pozarządowe o charakterze kulturalnym.

Towarzystwo Miłośników w Karpaczu, ul. Nad Łomnicą 17 a

Związek Nauczycielstwa Polskiego Sekcja Emerytów i Rencistów w Karpaczu, ul. Krótka 4

Warto ponadto zwrócić uwagę na zorganizowane grupy przedsięwzięć kulturalnych, tj.:

Tatr w co się bawić – ul. Rybacka 3;
 Zespół muzyczny „Złota Aura”;
 Zespół muzyczny „Duck Band” - ul. Konstytucji 3 Maja 49/1;
 Grupa artystów Korkontoi;
 Chór Ekumeniczny Parafia Wang, ul. Na Śnieżkę 7

Tabela 15

Wykaz obiektów kulturalnych i ich stan techniczny

Nazwa placówki	Adres	Stan techniczny placówki
Miejska Biblioteka Publiczna w Karpaczu w Karpaczu	ul. Konstytucji 3 Maja 24	Obiekt wymaga remontu elewacji
Miejskie Muzeum Zabawek ze Zbiorów Henryka Tomaszewskiego	ul. Karkonoska 5, Karpacz	Obiekt muzeum wymaga remontu elewacji
Muzeum Sportu i Turystyki	ul. Kopernika 2, Karpacz	Stan techniczny dobry
Klub Środowiskowy Profil	ul. Krótka 4, Karpacz	Stan techniczny dobry

Źródło: Opracowanie własne

3.4 Ochrona zdrowia (Zakłady Opieki Zdrowotnej)

W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej mieszkańcy miasta Karpacza korzystają z dwóch przychodni:

Przychodnia – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Powiatowe Centrum Zdrowia, ul. Konstytucji 3 – go Maja 71, 58 – 540 Karpacz (jest to filia Przychodni Rejonowej w Kowarach);

Przychodnia – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Centrum Pulmonologii i Alergologii w Karpaczu, ul. Myśliwska 13, 58 – 540 Karpacz

Poradnie realizują bezpłatne świadczenia zdrowotne na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

W zakresie specjalistycznej opieki ambulatoryjnej mieszkańcy Karpacza korzystają z usług następujących jednostek:

- Szpital Wojewódzki w Jeleniej Górze, ul. Ogińskiego 6, 58 – 506 Jelenia Góra
- Szpital Powiatowy „Bukowiec” Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Kowarach, ul. Sanatoryjna 15, 58 – 530 Kowary;
- Szpital „Wysoka Łąka” Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Kowarach, ul. Sanatoryjna 27, 58 – 530 Kowary.

Na uwagę zasługuje Centrum Pulmonologii i Alergologii w Karpaczu S.A. Jest to ponadregionalny ośrodek udzielający głównie bezpłatnych świadczeń zdrowotnych osobom objętym powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym z obszaru całego kraju, ale są także usługi medyczne świadczone odpłatnie.

Pozostałe sfery działania Centrum to:

- prowadzenie szkoły przyszpitalnej dla pacjentów przebywających na leczeniu (szkoła podstawowa i gimnazjum);
- prowadzenie szkoły niepublicznej, również w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum;
- działalność konferencyjno – szkoleniowa;
- udostępnianie rodzicom pacjentów możliwości uczestnictwa w procesie leczenia dzieci;
- organizacja wczasów zdrowotnych, rehabilitacyjnych i odchudzających - Centrum Aktywnego Wypoczynku " Koniczynka";
- organizacja obozów letnich i zimowych dla dzieci.

Istotną rolę wśród placówek służby zdrowia odgrywa także Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Diakonia Wang - Diakonijna Stacja Ratunkowo – Socjalna „Miłosierny Samarytanin” mieszczący się przy Parafii Ewangelicko - Augsburskiej Wang ul. Na Śnieżkę 7. Placówka ta posiada w swoim zakresie dwie dziedziny pielęgniarstwa:

- rodzinne (liczba pacjentów: około 1000 osób)
- pielęgniarstwo długoterminowe – dwa etaty (łącznie liczba pacjentów: 10 osób)

Obie te specjalizacje ściśle związane są z opieką nad pacjentem w jego domu, co zapewnia komfort osobom chorym. Dzięki niewielkiej ilości pacjentów Stacja zapewnia wysoki standard oferowanych usług. Usługi pielęgniarstwa długoterminowego opierają się na pielęgnacji i opiece nad osobami obłożnie chorymi. W tym przypadku udzielana jest pomoc w zakresie czynności pielęgnacyjnych oraz zabiegów leczniczych. W ramach działalności prowadzona jest także szeroko pojęta współpraca instytucjonalna, polegająca na

wspomaganiu szpitali i innych NZOZ-ów (wypożyczanie lub przekazywanie sprzętu rehabilitacyjnego bądź środki opatrunkowe, itp.). Stacja dysponuje całą gamą sprzętu, typu:

- łóżka elektryczne – ortopedyczne
- wózki inwalidzkie
- krzesła toaletowe
- balkoniki
- kule
- materace p/odleżynowe i inne.

W Karpaczu funkcjonują ponadto dwie placówki apteczne obsługujące przeciętnie po ok. 2 553 osoby podczas gdy na placówkę tego rodzaju w regionie przypada ok. 6 tys., mieszkańców. Świadczy to o dużej dostępności usług świadczonych przez apteki w Karpaczu.

3.5 Pomoc społeczna

Institucje pomocy społecznej mają za zadanie udzielanie wsparcia ze środków publicznych osobom i gospodarstwom domowym, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Jednostką realizującą zadania własne i zlecone przez administrację rządową w zakresie pomocy społecznej w Karpaczu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) powołany Uchwałą Nr XI/60/90 Miejskiej Rady Narodowej w Karpaczu z dnia 24.04.1990 roku oraz Zarządzeniem Naczelnika Miasta Karpacza Nr 7/90 z dnia 24.05.1990 roku. Ośrodek działa w oparciu o ustawę z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.).

MOPS zatrudnia obecnie siedem osób do obsługi świadczeń pomocy społecznej i zasiłków rodzinnych. W ramach działalności Ośrodka znajdują się zadania zlecone finansowane ze środków z budżetu państwa przekazywanych przez wojewodę i zadania własne gminy finansowane ze środków gminy, realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz zadania realizowane na podstawie szczególnych przepisów np. wypłaty zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych.

Placówka posiada utrudniony dostęp dla osób niepełnosprawnych (brak podjazdów dla wózków).

Na terenie Karpacza brak jest Domu Opieki Społecznej. W razie potrzeby mieszkańcy umieszczani są w PDPS w Kowarach, Mirsku i Sosnowce. Osobom, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku ze względu na wiek, chorobę czy niepełnosprawność zapewniana jest pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi świadczone

są przez opiekunów „Pomocnej Dłoni” z Jeleniej Góry. W 2004r. tą formą pomocy objętych zostało 15 osób.

Gmina nie posiada Domu Dziecka, Rodzinnego Domu Dziecka. Na terenie Karpacza funkcjonują dwie Świetlice Socjoterapeutyczne, do których uczęszcza 50 dzieci.

W mieście znajdują się cztery rodziny zastępcze, w których przebywa siedmioro dzieci.

Pomocą społeczną objętych jest 596 osób w 268 rodzinach:

- 238 dzieci
- 305 osób w wieku produkcyjnym
- 53 osoby w wieku poprodukcyjnym.

Ze świadczeń rodzinnych korzysta 317 rodzin, w tym z dodatków z tytułu:

- urodzenia dziecka – 4 rodziny
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 34 rodziny
- samotnego wychowywania dziecka – 173 rodziny

Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karpaczu w roku 2004 wynosił po zmianach: (650988 zł), z tego:

Tabela 16

Budżet MOPS w Karpaczu w 2004 roku

Wyszczególnienie	Zadania zlecone	Zadania własne
Zasiłki i pomoc w naturze	118200	235000 (subwencja 70000)
Utrzymanie ośrodka	36533	185511 (subwencja 53487)
Usługi opiekuńcze	-	41000
Składki zdrowotne	7900	-
Świadczenia rodzinne	705051	-
Razem	867684	461511 (subwencja 123487)

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Powody przyznania pomocy w 2004 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi*	
ubóstwo	01	268	-	595
sieroctwo	02	-	-	-
bezdomność	03	6	-	6
potrzeba ochrony macierzyństwa	04	13	-	37
w tym: wielodzietność	05	-	-	-
bezrobocie	06	167	-	413
niepełnosprawność	07	42	-	105
długotrwała lub ciężka choroba	08	67	-	152
bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	09	102	-	316
w tym rodziny niepełne	10	63	-	178
rodziny wielodzietne	11	9	-	54
przemoc w rodzinie	12	4	-	13
alkoholizm	13	43	-	88
narkomania	14	-	-	-
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	15	-	-	-

brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	16	-	-	-
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	17	-	-	-
zdarzenia losowe	18	-	-	-
sytuacja kryzysowa	19	-	-	-
klęska żywiołowa lub ekologiczna	20	-	-	-

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Z powyższej tabeli wynika, że najczęstszą przyczyną udzielania pomocy jest ubóstwo, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

3.6 Bezpieczeństwo publiczne

W strukturze organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w gminie Karpacz wyróżnić należy:

- Komisariat Policji w Karpaczu
- Straż Miejską
- Jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej

W Straży Miejskiej w Karpaczu zatrudnionych jest 5 osób. Podstawowe zadania realizowane przez tę jednostkę to:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego - w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę

możliwości, świadków zdarzenia,

- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej,
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorzenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb

Ochotnicza Straż Pożarna w Karpaczu funkcjonuje w formie stowarzyszenia, liczącego ok. 20 członków. Główne cele to zapobieganie pożarom oraz udział w akcjach ratowniczych prowadzonych podczas pożarów, zagrożeń ekologicznych, klęsk żywiołowych, wypadków komunikacyjnych.

Skuteczność organów, w których gestii pozostaje dbanie o bezpieczeństwo publiczne, uzależniona jest zarówno od kwalifikacji funkcjonariuszy, jak i warunków ich pracy. Wobec niewystarczających nakładów z budżetu centralnego na działalność policji i straży pożarnej, konieczne jest dofinansowywanie przez gminę konkretnych zakupów majątkowych (samochodów, komputerów, środków łączności, ekwipunku) w celu utrzymania porządku publicznego. Niezbędne są działania prowadzące do podniesienia kwalifikacji zawodowych policjantów. W roku 2004 zainicjowany został program „Certyfikat Bezpieczeństwa-Bezpieczny Karpacz” realizowany przez: Karkonoską Organizację Turystyczną, Komisariat Policji Urząd Miejski w Karpaczu, Radę Miejską oraz Straż Miejską. Polega on na:

- stworzeniu mechanizmu umożliwiającego realizację oczekiwań społecznych w zakresie bezpieczeństwa osób i mienia,
- motywowaniu właścicieli i użytkowników obiektów do większej dbałości o bezpieczeństwo swoich klientów, a także wyzwolenie inicjatyw i kreatywności w procesie poprawy bezpieczeństwa na terenie obiektów,
- podniesienie poczucia bezpieczeństwa osób korzystających z oferty podmiotów posiadających Certyfikat,

- minimalizacja ryzyka powstania uszczerbku albo szkody na terenie obiektu, który spełnia warunki certyfikacji,
- pozytywne postrzeganie firmy przez osoby korzystające z jej oferty,
- zwiększony ruch turystyczny w ośrodkach posiadających certyfikat,
- podniesienie prestiżu obiektu.

Dodatkowych informacji na temat bezpieczeństwa w Karpaczu dostarcza tabela.

Tabela 18

Bezpieczeństwo publiczne w mieście Karpaczu

Lata		2003	2004	I – VII 2005
Ilość stwierdzonych przestępstw	ogółem	666	581	305
	w tym ilość przestępstw o charakterze kryminalnym	556	490	246
	w tym liczba przestępstw z art. 178 A § 1 i § 2 k.k. (nietrzeźwi kierujący) w tym:	62	48	43
	ilość tych czynów popełnionych przez nieletnich	0	0	1
Ilość czynów karalnych stwierdzonych popełnionych przez nieletnich	ogółem	34	53	58
	Ilość nieletnich sprawców czynów karalnych	22	20	9
Ilość przestępstw stwierdzonych z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	ogółem	5	27	12

Źródło: Komisariat Policji w Karpaczu

Dane zawarte w tabeli wskazują, że poziom bezpieczeństwa w ostatnich latach poprawił się, ilość stwierdzonych przestępstw w stosunku do roku 2003 spadła. Niepokojącym zjawiskiem jest jednak wysoki odsetek przestępstw o charakterze kryminalnym, który w pierwszej połowie 2005 roku kształtował się na poziomie 81% ogólnej

liczby przestępstw. Relatywnie wysoką wartość osiąga także liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich oraz liczba czynów popełnionych przez nietrzeźwych kierujących.

Na terenie gminy Karpacz funkcjonują następujące służby dbające o bezpieczeństwo mieszkańców i gości:

Sfera społeczna - identyfikacja problemów

- 1. Tendencja spadku liczebności mieszkańców miasta**
- 2. Ujemne saldo przyrostu naturalnego**
- 3. Ujemne saldo migracji**
- 4. Starzenie się lokalnej społeczności**
- 5. Znaczny udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku oraz długotrwale bezrobotnych**
- 6. Problem przestępczości związany z występującym dużym ruchem turystycznym zlokalizowanym w poszczególnych obszarach miasta**

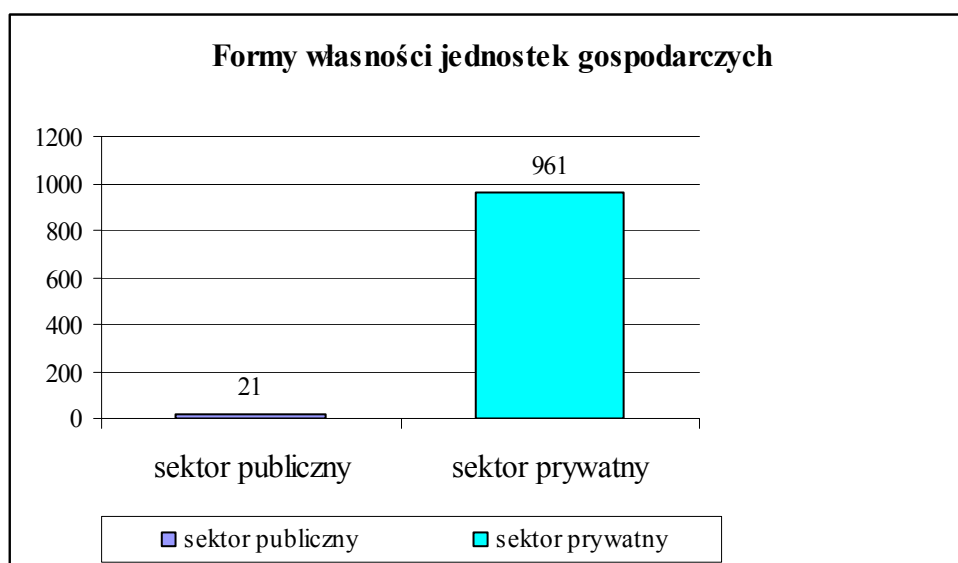
4. Gospodarka

Transformacja ustrojowa polskiej gospodarki rozpoczęta w 1989 roku wywołała wiele zmian, także w skali lokalnej. Przemiany te objęły formy organizacyjno – prawne, własnościowe oraz działalność rodzajowa podmiotów gospodarczych.

W 2004 r. na terenie miasta prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej 983 podmioty gospodarcze. W liczbie tej dominują podmioty działające w sektorze prywatnym, stanowiące prawie 98% ogółu podmiotów gospodarczych.

W ostatnich latach na terenie gminy Karpacz nastąpił gwałtowny wzrost liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Na koniec grudnia 2004 na terenie miasta funkcjonowały 983 podmioty gospodarcze. W ich strukturze dominują podmioty działające w sektorze prywatnym.

Rysunek 1

Źródło: Urząd statystyczny w Jeleniej Górze

Na opisywanym obszarze, podobnie jak w całym kraju, działalność gospodarcza prowadzona jest najczęściej w formie osoby fizycznej. Zjawisko to ilustruje tabela 19.

W ostatnim czasie nastąpił również wzrost liczby fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych (tabela 19)

Tabela 19

Formy organizacyjno – prawne

Forma własności	Liczba
Przedsiębiorstwa państwowe	-
Spółki prawa handlowego	59
Spółki z udziałem kapitały zagranicznego	34
Osoby fizyczne	806
Fundacje	3
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	17

Źródło: Urząd Statystyczny w Jeleniej Górze

Obraz specyfiki gospodarki gminy Karpacz znajduje swoje odzwierciedlenie głównie w strukturze podmiotów gospodarczych według rodzaju prowadzonej działalności. Dane dotyczące tego zagadnienia zgrupowano w tabeli

Tabela 20

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej na terenie miasta Karpacza

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów	%
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	28	2,86
Górnictwo	1	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	41	4,17
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2	0,2
Budownictwo	51	5,20

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	219	22,28
Hotele i restauracje	265	26,96
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	96	9,77
Pośrednictwo finansowe	12	1,22
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	98	9,97
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	3	0,3
Edukacja	14	1,42
Ochrona zdrowia i pomocy społeczna	55	6,00
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	98	9,97
OGÓŁEM:	983	100

Źródło: Urząd Statystyczny w Jeleniej Górze

W strukturze gospodarki Karpacza dominują podmioty działające w sekcji „Hotele i restauracje” oraz „Handel hurtowy i detaliczny” co biorąc pod uwagę strukturę zatrudnienia (vide pkt.3.1) pozwala stwierdzić, że na badanym obszarze dominuje funkcja usługowa o charakterze turystyczno - wypoczynkowym.

4.1. Lokalny rynek pracy

Istotnych informacji o funkcjach gospodarki danego obszaru oraz lokalnym rynku pracy dostarcza struktura pracujących osób.

Tabela 21

Pracujący w gminie Karpacz

Wyszczególnienie	Liczba
Pracujący wg płci i sektorów	
ogółem	1050
mężczyźni	401
kobiety	649
sektor rolniczy	
ogółem	10
mężczyźni	8
kobiety	2
sektor przemysłowy	
ogółem	95
mężczyźni	60
kobiety	35
sektor usługowy razem	
ogółem	945
mężczyźni	333
kobiety	612
sektor usługowy - usługi rynkowe	
ogółem	515
mężczyźni	211

kobiety	304
sektor usługowy - usługi nierynkowe	
ogółem	430
mężczyźni	122
kobiety	308
Pracujący wg form własności	
ogółem	1050
sektor publiczny	459
sektor prywatny	591

Źródło: Urząd Statystyczny w Jeleniej Górze

Dane w tabeli świadczą o znikomym udziale rolnictwa w strukturze lokalnej gospodarki. Zatrudnieni w tym sektorze stanowią niespełna 1% ogółu zatrudnionych. Nieco większym udziałem charakteryzuje się sektor przemysłowy - nieco ponad 9%. Dominującym sektorem pod względem liczby zatrudnionych osób jest sektor usługowy 90% ogółu pracujących. Usługi rynkowe, w których zatrudnionych jest aż 49% mieszkańców Karpacza obejmują sekcje "Handel i naprawy", "Hotel i restauracje", "Transport, gospodarka magazynowa i łączność", "Pośrednictwo finansowe", "Obsługa nieruchomości i firm, nauka", "Pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna". Usługi nierynkowe związane są z sekcjami "Administracja Publiczna i obrona narodowa", "Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne", "Edukacja", "Ochrona zdrowia i opieka społeczna". Zatrudnienie w tym sektorze kształtuje się na poziomie 41%.

Dla pełnego zobrazowania sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy należy omówić jeszcze zjawisko bezrobocia.

W sierpniu 2005 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowane były dla całego powiatu jeleniogórskiego 4 884 osoby, w tym 2 391 kobiety. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 496 osób. Stopa bezrobocia w końcu lipca 2005 r. w powiecie jeleniogórskim wynosiła: 24,7%.

W sierpniu 2005 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było z terenu gminy Karpacz 412 osób co stanowi 8,43% liczby bezrobotnych dla całego powiatu jeleniogórskiego. W strukturze bezrobotnych przeważają mężczyźni, których liczba kształtuje się na poziomie 212 osób. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadały 43 osoby, co stanowi 10,44% ogółu bezrobotnych. Stopa bezrobocia w powiecie jeleniogórskim wynosiła: 27,20%. Dodatkowych informacji na temat bezrobocia dostarcza jego struktura według poziomu wykształcenia, co prezentuje tabela 22.

Niepokojącym zjawiskiem jest wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia kształtujący się na poziomie 68%, oznacza to bowiem słabą mobilność zawodową osób pozostających bez pracy. Liczną grupę stanowią także osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia. Warto jednak zauważyć, że osoby z wyższym wykształceniem mają najmniejsze problemy ze znalezieniem zatrudnienia, dotyczy to w szczególności osób do 27 roku życia (liczba osób w tej grupie stanowi 0,97% ogółu bezrobotnych).

Tabela 22

Struktura bezrobotnych w mieście Karpaczu według wykształcenia

Liczba	Wykształcenie				
	<i>Wyższe</i>	<i>Policealne i średnie zawodowe</i>	<i>Średnie ogólnokształcące</i>	<i>Zasadnicze Zawodowe</i>	<i>Gimnazjalne i poniżej</i>
ogółem	24	79	39	140	208
w tym kobiety	16	46	28	50	98

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

4.2 Turystyka

Turystyka jest najważniejszą gałęzią lokalnej gospodarki o czym świadczy m.in. liczba związanych z nią podmiotów gospodarczych oraz osób zatrudnionych w tym sektorze. Karpacz oferuje (w/g. stanu na 31 lipca 2004 r.) 6 453 miejsca noclegowe, przy czym 6 148 stanowią miejsca całoroczne. W roku 2004 z bazy noclegowej na terenie Karpacza skorzystały 152 963 osoby, w tym 16 507 turystów zagranicznych. Udzielone zostały 547 659 noclegi w tym nieco ponad 63 tys. turystom zagranicznym.

Poniżej przedstawiono wykaz zewidencjonowanych obiektów działających na terenie miasta.

Tabela 23

Liczba zewidencjonowanych obiektów noclegowych funkcjonujących na terenie miasta Karpacza

Wyszczególnienie	Liczba zewidencjonowanych obiektów
hotele**	3
hotele***	8
pensjonaty*	4
pensjonaty**	8
pensjonaty***	1
schronisko	1
w trakcie kategoryzacji	6
schronisko młodzieżowe	2
willa	63
apartament	8
dom wczasowo – rehabilitacyjny	1
dom czasowy	19
dom wypoczynkowy	4
gościniec	5
kwatera prywatna	15
ośrodek kolonijno – wczasowy	4

ośrodek rehabilitacyjno – wypoczynkowy	2
ośrodek szkoleniowo – wypoczynkowy	8
ośrodek wczasowy	9
ośrodek wypoczynkowy	14
pokoje gościnne	52
pole namiotowe	2
rezydencja	2
usługi hotelarskie	52

Źródło: Ewidencja innych obiektów świadczących usługi hotelarskie

4.3 Główni pracodawcy

W celu zobrazowania sytuacji na lokalnym rynku pracy podjęto próbę wyodrębnienia najważniejszych pracodawców. Na terenie Gminy Karpacz są to:

- Centrum Pulmonologii i Alergologii
- Urząd Miejski w Karpaczu
- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej
- Fundusz Wczasów pracowniczych
- Hotel Orbis „Skalny”

4.4 Zjawisko szarej strefy

Zjawisko szarej strefy na terenie Karpacza związane jest przede wszystkim, z ruchem turystycznym i jego sezonowością. Dotyczy to głównie usług hotelarskich polegających na wynajmie pokoi). Zjawisko szarej strefy przyjmuje kilka form:

- zatrudnienie na czarno
- nie rejestrowanie działalności gospodarczej
- nie meldowanie wszystkich gości bądź nie prowadzenie ksiąg meldunkowych w celu uniknięcia opłaty miejscowej
- wykazywanie mniejszej liczby pokoi niż liczba rzeczywista bądź wykazywanie mniejszej powierzchni użytkowej przeznaczonej pod działalność gospodarczą w celu uniknięcia bądź odprowadzenia niższej kwoty podatku od nieruchomości

W celu ograniczenia tego zjawiska w strukturze Urzędu Miejskiego w Karpaczu wyodrębniono Referat Wymiaru i Kontroli Podatkowej. Liczne kontrole przyczyniły się do

poprawy sytuacji w tym zakresie co znajduje swoje odzwierciedlenie we wzroście wpływów z tytułu opłaty klimatycznej.

Gospodarka – identyfikacja problemów

1. Słabo rozwinięty system wspierania lokalnej przedsiębiorczości

2. Brak znaczącego lokalnego kapitału inwestycyjnego

5. Analiza SWOT

Położenie, środowisko naturalne, ekologia.

WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
MOCNE STRONY	SZANSE
<p>Karkonoski Park Narodowy mikroklimat ochrona środowiska naturalnego walory krajobrazowe warunki klimatyczne umożliwiające pobyt kuracyjny zagospodarowanie terenu czyste środowisko naturalne duże zalesienie położenie geograficzne działania proekologiczne liczne atrakcje przyrodnicze, rezerваты, pomniki przyrody, park narodowy korzystne warunki do rozwoju turystyki</p>	<p>bliskość granic inwestycje ekologiczne w skali makro wzrost dbałości o środowisko przyrodnicze współpraca z innymi gminami w zakresie ekologii zainteresowanie gości walorami turystycznymi – przyrodniczymi</p>
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<p>obszary zieleni zagospodarowanej utrzymanie czystości w mieście niewielki nacisk na dostosowanie miasta pod kątem infrastruktury ochrony środowiska niewykorzystanie terenów zielonych niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców trudne warunki klimatyczne zimą estetyka miasta wykorzystanie walorów turystycznych gminy brak wody pitnej w przypadku długiej suszy</p>	<p>Korzystanie przez Jelenią Górę z wysypiska śmieci Związku Gmin Karkonoskich nie przyjęcie Karpacza do programu Planu Krajobrazowego realizowanego przez sąsiednie gminy skażenia ekologiczne wód skażenia środowiska zmiany klimatu w skali makro lokalizacja w pobliżu gminy zakładów utylizacji szkodliwych odpadów przemysł bez odpowiednich zabezpieczeń</p>

dzikie wysypiska na terenach zielonych	proekologicznych budowa zakładów produkcyjnych szkodliwych dla środowiska dalsza degradacja środowiska naturalnego w wyniku działalności człowieka bez zabezpieczenia właściwych funkcji komunalnych
--	--

Spoleczność, potencjał ludzki, edukacja.

WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
MOCNE STRONY	SZANSE
centrum pulmonologii duża mobilność mieszkańców duży potencjał ludzi do pracy (ludność w wieku produkcyjnym) młodzi ludzie z pomysłami relatywnie niskie bezrobocie wysoki stopień ludzi z wyższym wykształceniem wśród mieszkańców zaplecze medyczne	możliwości edukacyjne tworzenie miejsc pracy w innych gminach i poza granicami kraju polepszenie warunków płacowych w skali makro powstawanie nowych miejsc pracy w skali makro zmniejszenie bezrobocia w skali makro rozwój oświaty dostosowany do warunków UE
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
alkoholizm i patologie społeczne brak dostępu do obiektów i terenów dla osób starszych i niepełnosprawnych brak wspólnych celów mieszkańców miasta mała dbałość mieszkańców o dobro gminy mała integracja wewnętrzna nie prowadzenie żadnych działań zmierzających do pozostania w Karpaczu młodych ludzi nieprzystosowanie obiektów użyteczności	Wandalizm brak perspektyw dla młodzieży brak pomysłu na rozwiązanie utrzymującego się bezrobocia w skali makro zubożenie środowiska społecznego patologie społeczne w skali makro brak zakładów pracy w otoczeniu miasta usługi z zakresu służby zdrowia (obniżenie poziomu) narkomania, przestępczość

<p>publicznej dla potrzeb osób niepełnosprawnych</p> <p>niewystarczająca ilość miejsc pracy</p> <p>migracja ludności do innych miast</p> <p>apatia, bierność społeczności lokalnej</p> <p>służba zdrowia – brak specjalistów</p> <p>ubóstwo społeczeństwa</p> <p>niż demograficzny</p> <p>niski poziom aktywności społecznej</p>	<p>wysokie obciążenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne</p> <p>pogłębiająca się pauperyzacja społeczeństwa</p> <p>niski przyrost naturalny</p> <p>starzenie się społeczeństwa</p> <p>zamykanie szkół</p> <p>migracja ludności do większych miast</p> <p>zmniejszenie bezpieczeństwa obywateli</p> <p>dalszy wzrost bezrobocia w skali makro</p> <p>brak środków na profilaktykę zdrowotną</p> <p>konsumpcyjny tryb życia</p>
--	--

Warunki socjalno – bytowe

WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
MOCNE STRONY	SZANSE
<p>budownictwo indywidualne</p>	<p>rozwój budownictwa mieszkalnego</p> <p>poprawa warunków życia mieszkańców</p> <p>dofinansowanie opieki społecznej do zadań z zakresu opieki socjalnej</p>
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<p>stan techniczny budynków mieszkalnych</p> <p>budownictwo komunalne - rozwój</p> <p>zaplecze socjalne</p> <p>brak programu rewitalizacji</p> <p>budynki komunalne – stan techniczny</p> <p>niewystarczająca ilość mieszkań</p> <p>polityka socjalna</p>	<p>pogarszające się warunki bytowe ludności w skali makro</p> <p>powiększające się różnice w dochodach ludności</p> <p>niekonsekwentna polityka państwa wobec terenów wiejskich</p>

Gospodarka

WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
MOCNE STRONY	SZANSE
<p>przedsiębiorczość społeczności lokalnej tereny przeznaczone pod inwestycje brak uciążliwego przemysłu zakładanie rodzinnych firm środki finansowe z UE na realizację inwestycji infrastrukturalnych</p>	<p>rozwój ekonomiczny kraju w skali makro ułatwienie dotyczące rozwoju bazy gospodarczej zwiększone zainteresowanie inwestorów zagranicznych tworzenie nowych miejsc pracy w skali makro pozyskiwanie środków finansowych na rozwój drobnej wytwórczości kapitał zewnętrzny zachowane rynki zbytu rozwój usług umożliwienie rozwoju drobnej przedsiębiorczości w skali makro napływ kapitałów z zewnątrz dla rozwoju gospodarczego wzrost inwestycji w skali makro</p>
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<p>monofunkcyjność – oparcie rozwoju miasta wyłącznie na turystyce – brak alternatywy położenie na terenach chronionych inwestycje gospodarcze w gminie promocja lokalnych przedsiębiorstw i produktów czytelny system wspierania przedsiębiorczości</p>	<p>niestabilna sytuacja polityczna państwa obciążenia proceduralne, podatkowe zniechęcające do podejmowania działalności wzrost konkurencyjności likwidacja istniejących zakładów pracy w skali makro fabryki zanieczyszczające środowisko zasypywanie rynku lokalnego produktami z Europy Zachodniej</p>

	<p>hipermarkety</p> <p>zła sytuacja gospodarcza w kraju</p> <p>konkurencyjność innych miast</p> <p>stagnacja gospodarcza</p> <p>ekspansja europejskiego rynku rolnego</p> <p>wzrost bezrobocia w sąsiednich gminach</p> <p>zła sytuacja makroekonomiczna kraju</p> <p>związana z finansami publicznymi</p>
--	--

Infrastruktura techniczna i informacyjna, komunikacja.

WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
MOCNE STRONY	SZANSE
<p>dobra infrastruktura (kanalizacja, telekomunikacja, wodociągi)</p> <p>infrastruktura narciarska (istniejąca)</p> <p>wybudowana infrastruktura sportowa (skocznie, trasa biegowa)</p>	<p>zdobywanie środków na inwestycje komunalne poprzez przynależność do Związku Gmin Karkonoskich</p> <p>związki gmin przy dużych inwestycjach</p> <p>rozwój komunikacji</p> <p>stworzenie systemu informacji inwestycyjnej</p> <p>poprawa jakości dróg w skali makro</p> <p>budowa nowej oraz modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej</p>
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<p>brak basenu</p> <p>brak obwodnicy, alternatywnej drogi do ul. Konstytucji 3-go Maja</p> <p>komunikacja lokalna</p> <p>braki w infrastrukturze społecznej, technicznej</p> <p>infrastruktura narciarska w górach (zbyt uboga)</p> <p>infrastruktura sportowa i turystyczna (zbyt</p>	<p>niechęć do realizacji dużych projektów ze środków UE</p> <p>brak taniego dostępu do internetu</p> <p>eskalacja transportu drogowego</p> <p>brak komunikacji regionalnej (PKP, PKS)</p> <p>niskie nakłady finansowe na drogi powiatowe, wojewódzkie i krajowe</p> <p>brak współdziałania w realizacji przedsięwzięć np. drogowych, komunalnych</p>

<p>mała oferta)</p> <p>komunikacja wewnętrzna</p> <p>nawierzchnie dróg (Karpacz Górny)</p> <p>parkingi</p> <p>stan techniczny infrastruktury drogowej</p> <p>małe środki finansowe na infrastrukturę drogową i okołodrogową</p>	<p>z gminami ościennymi</p> <p>wzmożony ruch samochodowy</p> <p>brak środków na inwestycje</p> <p>wzrost barier w dostępie do środków inwestycyjnych</p> <p>upadek transportu publicznego</p>
---	---

Kultura, sport i turystyka.

WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
MOCNE STRONY	SZANSE
<p>atrakcje turystyczne</p> <p>baza noclegowa</p> <p>charakter miasta</p> <p>Góra Śnieżka (najwyższy szczyt Karkonoszy)</p> <p>liczna baza hotelowa, gastronomiczna</p> <p>muzea</p> <p>kościół WANG w Karpaczu</p> <p>zachowany układ przestrzenno – architektoniczny zabudowy</p> <p>rozwój agroturystyki i bazy turystycznej</p>	<p>podniesienie poziomu usług hotelowych</p> <p>przynależność Karpacza do Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej i wspólna promocja</p> <p>rosnąca tendencja spędzania krótkich urlopów przez Polaków</p> <p>tworzenie atrakcyjnych miejsc w sąsiedztwie, np. Western City, Park Miniatur</p> <p>wzrost zainteresowania turystyką aktywną i uzdrowiskową</p> <p>zwiększenie ilości miejsc spacerowych (ścieżek rowerowych), szlaków turystycznych,</p> <p>budowa bazy turystycznej w regionie</p> <p>promocja turystyki pieszej i rowerowej</p> <p>wzrost zapotrzebowania na tereny turystyczne</p> <p>rozwój turystyki i usług w skali makro</p> <p>napływ turystów z UE</p>
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA

<p>brak deptaku</p> <p>brak Domu Kultury</p> <p>brak hali sportowej</p> <p>infrastruktura rekreacyjna</p> <p>brak kina</p> <p>brak krytego basenu</p> <p>miejsca do organizowania małych imprez lokalnych</p> <p>brak polityki proturystycznej</p> <p>brak promocji imprez kulturowych</p> <p>brak Strategii Rozwoju Turystyki</p> <p>ścieżki rowerowe</p> <p>infrastruktura do prowadzenia i organizowania działalności kulturalnej i turystycznej</p> <p>mały udział ludności w życiu kulturalnym</p> <p>brak miejsc aktywnego wypoczynku (place zabaw, boiska sportowe)</p>	<p>inne miejscowości turystyczne</p> <p>konkurencja ze strony gmin sąsiadujących</p> <p>konkurencyjność innych ośrodków turystycznych</p> <p>szybki rozwój turystyki zagranicznej</p> <p>słaba promocja regionu</p> <p>atrakcyjne położenie sąsiednich terenów wypoczynkowych</p> <p>degradacja środowiska związana z działalnością człowieka</p> <p>nie kultywowanie tradycji i zasobów kulturowych regionu</p>
--	--

Warunki wspierające rozwój gospodarczy, współpraca

WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
MOCNE STRONY	SZANSE
<p>dążenie do osiągnięcia jak najlepszych wyników</p> <p>dobra kondycja finansowa gminy</p> <p>działalność Urzędu Miejskiego</p> <p>korzystanie z funduszy unijnych przez gminę</p> <p>liczne organizacje społeczne uczestniczące w życiu miasta</p>	<p>obecność w UE</p> <p>możliwość pozyskania środków z UE na dofinansowanie inwestycji</p> <p>nawiązanie współpracy z zagranicą w celu rozszerzenia oferty turystycznej</p> <p>sprzyjająca polityka UE</p> <p>współpraca z miastami partnerskimi</p> <p>województwo o wysokiej skuteczności i świadomości pronunijnej</p>

	<p>większa świadomość i wiedza, otwarcie „na Europę”</p> <p>współpraca z partnerami zagranicznymi w projektach kulturalnych, społecznych i inwestycyjnych</p> <p>związanie się z ponadregionalnymi instytucjami dla lepszego rozwoju gminy</p> <p>tworzenie warunków dla pozyskania inwestorów</p> <p>nawiązanie kontaktów z gminami zagranicznymi – wymiana doświadczeń</p>
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<p>brak oddziały Straży Granicznej w Karpaczu</p> <p>niezauważone przez władzę wykonawczą potrzeby Stowarzyszeń</p> <p>słaby kontakt z mieszkańcami</p> <p>zła informacja o przedsięwzięciach gminy</p> <p>brak inicjatyw gospodarczych</p> <p>zaangażowanie społeczeństwa w życie gminy</p> <p>brak wspierania przedsiębiorców</p> <p>budżet gminy</p> <p>otoczenie biznesu</p> <p>brak dobrych instytucji gospodarczych, społecznych</p> <p>brak inwestorów z dużym kapitałem</p> <p>brak dobrych liderów</p>	<p>niestabilny system prawny</p> <p>obciążenie gmin coraz większą liczbą zadań bez dodatkowych środków z budżetu państwa</p> <p>brak współpracy ponad gminnej, ponad powiatowej i ponad regionalnej</p> <p>brak komunikacji samorządów</p> <p>niezrozumienie problemów gminy przez województwo</p> <p>zlecenie gminom wielu zadań, które wykraczają poza możliwości budżetowe</p> <p>obojętność władz rządzących</p> <p>niejasne, niespójne przepisy prawa</p> <p>brak synchronizacji planistycznej na wszystkich szczeblach</p> <p>niestabilność przepisów podatkowych</p> <p>bałagan organizacyjny w strukturach i kompetencjach organów władzy</p> <p>konkurencyjność innych gmin, np. w przyciąganiu inwestorów</p> <p>trudności w pozyskiwaniu środków na rozwój gminy</p>

	<p>zbyt duże obciążenie podatkowe</p> <p>niedofinansowanie małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>zła sytuacja makroekonomiczna kraju</p> <p>związana z finansami publicznymi</p> <p>korupcja</p> <p>system finansowania samorządu</p>
--	--

II NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO- SPOŁECZNO GOSPODARCZEGO MIASTA

Wsparcie i dynamizacja programów rewitalizacji ma podłoże w dokumentach rządowych określających strategię rozwoju i politykę zagospodarowania przestrzennego. Jednym z celów Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest „tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską”. Jednym z priorytetów polityki rozwoju regionalnego do 2006 roku jest wsparcie obszarów wymagających aktywizacji i obszarów zagrożonych marginalizacją.

Program rewitalizacji zgodny jest również z priorytetami i celami rozwojowymi zapisanymi w Strategii Rozwoju Województwa:

- cel strategiczny województwa dolnośląskiego pn. „*INNOWACYJNA GOSPODARKA – domena infrastruktury*”. Cel ten ma za zadanie rozwój infrastruktury, który warunkuje spełnienie misji regionu. Dla podniesienia konkurencyjności regionu niezbędna jest modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej.
- cel strategiczny województwa „*INNOWACYJNA GOSPODARKA – domena rekreacji i turystyki*”. Cel ten wskazuje na rozwój infrastruktury i usług związanych z turystyką i rekreacją, jak również na potrzebę kreowania szerokiej gamy produktów turystycznych opartych na unikatowych zasobach Dolnego Śląska przy jednoczesnym podnoszeniu standardu usług turystycznych.
- cel strategiczny województwa pn. „*RENESANS CYWILIZACYJNY – domena obszarów zurbanizowanych*”. Cel ten kładzie nacisk na zachowanie i rozwój substancji mieszkaniowej oraz infrastruktury i funkcji miejskich.
- cel strategiczny województwa: *INTEGRACJA DOLNOŚLĄSKA*”. Cel ten zakłada m.in. modernizację i rozbudowę infrastruktury drogowej oraz integrację komunikacyjną

Program powiązany jest również z celami strategicznymi powiatu jeleniogórskiego, m.in.:

- cele strategiczne powiatu jeleniogórskiego pn. „*WYSOKI POZIOM AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ*” oraz „*WYSOKI POZIOM WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW*” - cele operacyjne – „*Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej*” oraz „*Rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych*”.
- cel strategiczny pn. „*WYSOKI POZIOM WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW*” – cel operacyjny „*Zapewnienie ładu przestrzennego i estetyki powiatu*”.

Program przyczynia się ponadto do realizacji innych działań w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004 - 2006, m.in.:

-Działanie 2.4. ZPORR „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi”;

- Działanie 3.4. ZPORR „Mikroprzedsiębiorstwa”;

- Działanie 3.5. ZPORR „Lokalna infrastruktura społeczna”.

a także innych programów sektorowych (SPO „Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006”, SPO „Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, lata 2004-2006”)

Program rewitalizacji jest także powiązany z dokumentami planistycznymi gminy Karpacz, tj.:

- Planem Rozwoju Lokalnego na lata 2005 – 2013

- Strategią Rozwoju na lata 2005 – 2013

- Wieloletnim Planem Inwestycyjnym na lata 2005-2013

- Wieloletnim Programem Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Karpacza

III PODOKRESY PROGRAMOWANIA.

Przyjęto następujące dwa podokresy programowania:

- lata 2005 – 2006

- lata 2007 – 2013

IV. ZASIĘG TERYTORIALNY REWITALIZOWANEGO OBSZARU

Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru ustalono na podstawie przeprowadzonych analiz, wobec wewnętrznych i zewnętrznych czynników, które składają się na obraz sytuacji miasta. Przeprowadzając analizy w trzech podstawowych płaszczyznach problemowych - zagospodarowanie przestrzenne, gospodarka i sfera społeczna - starano się uwzględnić w nich wszystkie te czynniki, które wpływają na sytuację miasta i jego mieszkańców. W wyniku przeprowadzonych analiz wszystkich dostępnych materiałów Horyzontalny Zespół Zadaniowy dokonał określenia granic obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji, spełniającego co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- obecność terenu i infrastruktury po-wojskowej,

- wysoki poziom bezrobocia mieszkańców,
- niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców,
- wysoki stopień wykluczenia społecznego i biedy,
- niski poziom wykształcenia mieszkańców,
- znaczny poziom degradacji infrastruktury technicznej i budynków,
- wyraźnie zanieczyszczone środowisko naturalne,
- znaczny poziom przedsiębiorczości mieszkańców.

Wyznaczając terytorialny zasięg obszarów rewitalizowanych starano się objąć:

- ❖ teren historycznej zabudowy miejskiej, objęty ochroną konserwatorską,
- ❖ teren nieekonomicznie wykorzystywanej przestrzeni o dużym potencjale gospodarczym,
- ❖ tereny mieszkaniowe,
- ❖ tereny o niedostatecznym wyposażeniu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
- ❖ teren centrum miasta o dużej dynamice rozwoju ,

Rewitalizacją objęty zostanie obszar należący do dwóch jednostek planistycznych, tj.: A – Centrum oraz B1 – Karpacz Górny. W jednostkach tych historycznie ukształtowanego zespołu przestrzenno – krajobrazowego Karpacza, obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustalił granice stref ochrony konserwatorskiej.

Układ urbanistyczny Centrum kształtuje w centralnej i południowej części miasta zabudowa usytuowana wzdłuż ulic biegnących zasadniczo równolegle do rzeki Łomnicy i potoku Łomniczki, a w części północnej zespół zabudowy usytuowany między wzgórzami Sosnowiec i Garb. W części centralnej intensywna zabudowa wolno stojąca kształtuje bardzo czytelną pierzeję ulicy Konstytucji 3-go Maja uformowaną z obiektów o zróżnicowanej skali i architekturze. Odbudowa pozostałych ulic w tym rejonie poddana jest rygorom linii zabudowy jak i uwarunkowaniom wynikającym z rzeźby terenu, w związku z czym układy zabudowy charakteryzują się swobodniejszą kompozycją.

W południowej części obszaru wyodrębnia się przestrzennie zespół zabudowy wielorodzinnej uformowany z typowych budynków wieloblokowych, punktowców o wysokości 5 kondygnacji. Zabudowę Centrum, poza ww. zespołem obiektów wielorodzinnych, tworzą budynki o zróżnicowanej skali, od parterowych do 5-cio kondygnacyjnych, architekturze i rozwiązaniach

materiałowych. Większość zespołów i obiektów o pozytywnych walorach architektonicznych stanowią realizacje powstałe przed 1945 rokiem.

Jako dominanty architektoniczne można wyróżnić w tym rejonie kościoły i szkołę podstawową, usytuowane przy ul. Konstytucji 3 Maja.

Główną funkcją centralnej części miasta jest funkcja usługowo – mieszkaniowa.

Na obszarze centrum miasta ochronie kulturowej podlegają:

- 1) zespoły budowlane ukształtowane historycznie;
- 2) budynki mieszkaniowe, wartościowe pod względem kulturowym;
- 3) budynki pensjonatowo – willowe, wartościowe pod względem kulturowym;
- 4) budynki wpisane do rejestru zabytków;
- 5) zespoły zieleni i skwerów oraz założenia parkowe, ogrodowe otoczenie zabudowy, aleje i szpalery;
- 6) ciągi przyrodnicze cieków naturalnych wraz z kamiennym obmurowaniem brzegów oraz systemem mostów i kładek;
- 7) układ drogowy;
- 8) wglądy widokowe na Karkonosze i Pogórze Karkonoszy;
- 9) ekspozycja krajobrazowa obiektów o wartościach architektonicznych.

W jednostce Centrum Karpacza zlokalizowanych jest ok. 140 obiektów o walorach architektonicznych wskazanych do ochrony.

Obszar jednostki Karpacz Górny położony jest w północno – zachodnim rejonie miasta. Podstawowy układ urbanistyczny ukształtowany został jako ciąg zabudowy wzdłuż głównej ulicy miejskiej – ul. Karkonoskiej, stanowiącej drogę powiatową. Zabudowa, w większości o funkcji pensjonatowej skupiona została na terenie położonym między Białym Jarem a ulicą Zamkową, w formie zespołu o charakterze obszarowym.

W centralnej części obszaru usytuowana jest grupa zabudowy mieszkalno – usługowej towarzysząca lokalizacji Kościoła Wang. Układ tej zabudowy ma charakter liniowy związany z ulicą Karkonoską. Przewaga zabudowy o tradycyjnych formach. Wyróżniającym się obiektem w tym zespole jest zabytkowy kościół Wang, usytuowany po jego zachodniej stronie. Obiekt ten, charakteryzujący się całkowicie zindywidualizowaną architekturą, odbiegającą od

wykształconych tu form i detali, z uwagi na jego wartość oraz szczególną funkcję obiektu, lokalizację i otoczenie przestrzenne jest budową wzbogacającą przestrzeń całego miasta.

W północnej części obszaru zabudowa usytuowana jest w zasadzie wzdłuż ulic Karkonoskiej i Partyzantów. Układ ten wzbogacony jest grupą obiektów znajdujących się po jego zachodniej stronie przy ul. Spokojnej.

Zabudowę tej części miasta stanowią w większości budynki pensjonatowe zrealizowane przed 1945 rokiem. Wyróżniają się tu obiekty z początku XX wieku, o większej skali, 2-3 kondygnacyjne o kamiennych kondygnacjach przyziemia i rozbudowanym rzucie, kryte dachem o bogatej formie mansardowej, z charakterystycznymi przeszkleniami, o drobnych podziałach, werand umieszczonych na elewacjach południowych.

Na obszarze jednostki z uwagi na ustaloną strefę ochrony konserwatorskiej ochronie kulturowej podlegają:

- 1) zespoły budowlane historycznie ukształtowane, w zakresie:
  - a) charakteru rozplanowania wyodrębnionych zespołów budowlanych lub ciągów zabudowy wraz z zasadami zagospodarowania działek;
  - b) skali zabudowy;
  - c) architektury zabudowy i jej detalu architektonicznego;
- 2) budynki mieszkalne i pensjonatowo – willowe, zabytkowe oraz wartościowe pod względem kulturowym (ok. 50 obiektów);
- 3) zespół budowlany ewangelickiego kościoła Wang , wpisany do rejestru zabytków;
- 4) zespoły zieleni i skwerów oraz założenia parkowe, ogrodowe otoczenie zabudowy, aleje i szpalery;
- 5) ciąg przyrodniczy rzek i cieków naturalnych wraz z kamiennym obmurowaniem brzegów;
- 6) umocnienia terenowe, groble kamienne z ciągami zieleni;
- 7) układ drogowy – z krajobrazowym, dostosowanym do topografii terenu i swobodnym jego przebiegiem;
- 8) zespoły leśne;
- 9) niezabudowane i niezalesione wnętrza krajobrazowe;
- 10) wglądy widokowe na Karkonosze i Pogórze Izerskie;
- 11) ekspozycja krajobrazowa obiektów o wartościach architektonicznych.

Ochrona ta polegać będzie na zachowaniu charakterystycznych cech zabudowy i innych elementów zagospodarowania, jak i tworzących przez nie układów urbanistyczno – krajobrazowych i zespołów budowlanych z równoczesną możliwością przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy oraz wprowadzenia uzupełniającej i zmiany zagospodarowania terenów.

Na tych obszarach gmina realizować będzie kompleksowy, kilkuletni program w obszarze Centrum Miasta, który pozwoli z zaniedbanego obszaru uczynić rejon urbanistyczny o zindywidualizowanym wyrazie, określonej wartości użytkowej i wysokiej atrakcyjności, dzięki czemu możliwe będzie również osiągnięcie spójności gospodarczej i społecznej. Rewitalizacja wniesie nowe treści użytkowe i kulturowe, a przemodelowanie struktury mieszkaniowej i usługowej powoduje pogłębienie integracji społecznej i przestrzennej. Dzięki takim działaniom możliwe będzie ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego poprzez dostosowanie współczesnych funkcji rewitalizowanego obszaru do wartości zabytkowych zespołu i jego poszczególnych obiektów. Ma się to przyczynić do rozwijania nowych form aktywności gospodarczej i społecznej.

Obszar centrum miasta pełnić będzie rolę centrum kulturalno – administracyjnego i ośrodka usługowego dla całego miasta. To właśnie tutaj zlokalizowane są punkty usługowe generujące nowe miejsca pracy – usługi gastronomii, handlu detalicznego, banki, przedstawicielstwa firm. Istotne znaczenie ma tu również funkcja mieszkaniowa co wiąże się z koniecznością odbudowy zdekapitalizowanego zasobu mieszkaniowego. Większość budynków i znajdujących się w nich lokali znajduje się w złym stanie technicznym, co negatywnie wpływa na estetykę obszaru. Oprócz działań inwestycyjnych podjęte zostaną również kroki instytucjonalne polegające na stworzeniu mechanizmu finansowego wspomagającego wspólnoty mieszkaniowe, które przystąpią do Programu Rewitalizacji.⁴ Planuje się tu również utworzenie centrum muzealno – kulturalnego na bazie istniejącego, zabytkowego dworca PKP. Obiekt ma zostać przystosowany do ulokowania w nim Miejskiego Muzeum Zabawek, Miejskiej Galerii Sztuki wraz z atelier, kafeterii i Biblioteki Publicznej. Istotne znaczenie ma także przebudowa układu komunikacyjnego polegająca przede wszystkim na budowie obwodnicy centrum i utworzenie na bazie wyłączzonego odcinka ulicy Konstytucji 3 Maja (stanowiącej główną oś komunikacyjną miasta) deptaka miejskiego oraz uporządkowanie dojścia do wodospadu – jednej z ciekawszych

---

⁴ Porównaj rozdział VI – finansowanie zadań

atrakcji Karpacza. W celu poprawy sytuacji dzieci i młodzieży i zapewnienia dostępu do infrastruktury sportowej oraz oferty kulturalnej wybudowana zostanie hala widowiskowo – sportowa. Wszystkie te działania mają spowodować ożywienie gospodarcze i społeczne, a także poprzez podniesienie atrakcyjności obszaru, sprzyjać zwiększeniu potencjału turystycznego i kulturalnego. Troska o region i jego dziedzictwo kulturowe powoduje wzmocnienie tożsamości i kształtowanie więzi emocjonalnych z własną ojczyzną. Jest to możliwe, gdy kultywuje się wartości historyczne. Karpacz z racji swojej lokalizacji i walorów turystycznych powinien stanowić wizytówkę regionu. Dlatego też rewitalizacją objęto głównie obiekty o walorach architektonicznych.

Z kolei obszar Karpacza Górnego posiada idealne warunki aby stać się terenem o charakterze sportowo – rekreacyjnym. Na jego terenie zlokalizowane są obiekty sportowe: Skocznia Narciarska „Orlinek”, tor saneczkowy, rynna snowboardowa, trasa biegowa, Kolej Linowa na Śnieżkę. Ponadto realizowana jest tam inwestycja polegająca na budowie centrum rekreacyjno – kongresowego. Podkreślenie atutów miasta pozwoli zbliżyć się do oczekiwanego wizerunku Karpacza - gminy przyjaznej mieszkańcom i inwestorom z ciekawą ofertą turystyczną wykorzystującą walory krajoznawczo - wypoczynkowe wschodniej części Karkonoszy; dobrze zarządzanego samorządu dbającego o bezpieczeństwo mieszkańców i zaspokojenie ich potrzeb.

V. PLANOWANE DZIAŁANIA W LATACH 2005-2006 I W LATACH 2007-2013 NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM

Analiza sytuacji na wyznaczonym obszarze oraz wniosków zgłaszanych przez lokalną społeczność pozwoliła na stworzenie katalogu zadań, które realizowane będą na trzech poziomach:

- przestrzenno - funkcjonalnym,
- inwestycyjno - budowlanym,
- społeczno - gospodarczym.

Zadania te prezentuje poniższa tabela.

Jednostka Centrum

Poprawa układu komunikacyjnego			
Nazwa zadania:		Okres realizacji:	Opis:
Obwodnica Centrum	ul. Parkowa	Opracowanie dokumentacji technicznej finansowane będzie w roku 2006 ze środków nie wygasających z roku 2005, realizacja 2007-2009	Planowana inwestycja polega na wybudowaniu obwodnicy fragmentu ul. Konstytucji 3 Maja od skrzyżowania z ul. Parkową do skrzyżowania z ul. Piastowską o długości ok. 800 m. Aktualnie zostało zlecone wykonanie koncepcji programowo przestrzennej. Planowana obwodnica będzie przechodzić przez działki oznaczone w ewidencji gruntów numerami: (Obręb Karpacz – 2) 392, 393, 396/2, 513/3 (Obręb Karpacz – 4) 262, 504, 496, 264, 265, 277/3, 277/1, 266, 176, 175, 174, 160, 153, 165/2, 278, 258/2, 258/1, 255/6, 253, 250, 247, 171, 170/5, 170/4, 170/7, 165/3, 165/4.
	ul. Nad Łomnicą	Opracowanie dokumentacji technicznej finansowane będzie w roku 2006 ze środków nie wygasających z roku 2005, realizacja 2006	Inwestycja polega na wybudowaniu ok. 700 m. obwodnicy w ciągu ulicy Nad Łomnicą na odcinku od ul. Kolejowej do ul. Nadrzecznej. Planowana droga będzie przystosowana do dwukierunkowego ruchu z jednostronnym chodnikiem, odwodnieniem i oświetleniem.
Utworzenie deptaka miejskiego		2009-2010	Zadanie ma na celu zagospodarowanie odcinka ul. Konstytucji 3 Maja wyłączonego z ruchu samochodowego dzięki budowie obwodnicy centrum pod deptak miejski
Adaptacja budynków starej szkoły na potrzeby przedszkola		Dokumentacja 2005, Realizacja 2006 - 2007	Inwestycja polega na remoncie budynku szkoły podstawowej oraz na dostosowaniu urządzeń dla dzieci w wieku przedszkolnym. Aktualnie gmina posiada wykonaną koncepcję programowo – przestrzenną.
Stworzenie Centrum muzealno - kulturalnego na bazie istniejącego		2007-2009	Zadanie polega na wyremontowaniu budynku dworca i dostosowaniu do lokalizacji w nim Miejskiego Muzeum Zabawek, Miejskiej Galerii Sztuki wraz z atelier, kafeterii

zabytkowego dworca PKP		i Biblioteki Publicznej. Gmina prowadzi w chwili obecnej działania mające na celu przejęcie budynku dworca od PKP.
Monitoring wizyjny miasta	2007	Zadanie jest elementem dużego projektu budowy na terenie Kotliny Jeleniogórskiej zintegrowanego systemu wspomaganie dowodzenia oraz reagowania na przestępstwa i wykroczenia w oparciu o monitoring wizyjny miast. W centrum umieszczonych zostanie 8 kamer.
Budowa sali sportowej	Dokumentacja 2005, Realizacja 2006-2008	Planowana inwestycja polega na wybudowaniu nowoczesnej hali sportowo-widowiskowej o wymiarach głównego boiska 44,0mx24,0mx8m, widownią stałą na 250 miejsc, pomieszczeniami technicznymi, sanitarnymi przystosowaną dla osób niepełnosprawnych.

Jednostka Karpacz Górny

Nazwa zadania:	Okres realizacji:	Opis:
Monitoring wizyjny	2007	Zadanie jest elementem dużego projektu budowy na terenie Kotliny Jeleniogórskiej zintegrowanego systemu wspomaganie dowodzenia oraz reagowania na przestępstwa i wykroczenia w oparciu o monitoring wizyjny miast. W Karpaczu Górnym planuje się umieszczenie 2 kamer.

Ponadto podjęte zostaną działania mające na celu poprawę estetyki i stanu technicznego budynków, tj.: modernizacja wewnętrznej instalacji c.o., wymiana pokryć dachowych oraz remont elewacji budynków. Program rewitalizacji skierowany jest do wszystkich wspólnot mieszkaniowych (w tym także wspólnot stanowiących w 100% własność prywatną) na wyznaczonych obszarach, tj. w jednostkach planistycznych Centrum oraz Karpacz Górny. Podstawą ujęcia w Programie danego budynku będącego własnością wspólnoty mieszkaniowej będzie uchwała tej wspólnoty o przystąpieniu do programu rewitalizacji. Uchwały podejmowane będą na zebraniach wspólnot, które odbywają się corocznie w miesiącu marcu.

Biorąc pod uwagę stan techniczny obiektów, ich walory architektoniczne oraz położenie przy głównych ciągach komunikacyjnych wytypowano wstępnie 43 budynki, które potencjalnie winny zostać objęte Programem Rewitalizacji. Są to następujące obiekty:

Jednostka Centrum:

1. Modernizacja wewnętrznej instalacji c.o

- budynek przy ul. Konstytucji 3 Maja 76
- budynek przy ul. Słowackiego 8
- budynek przy ul. Okrzei 4
- budynek przy ul. Zagajnik 3

2. Adaptacja budynku na potrzeby lokali socjalnych

ul. Konstytucji 3 Maja 8

3. Wymiana pokrycia dachowego w budynkach:

ul. Konstytucji 3 Maja 21

ul. Konstytucji 3 Maja 39

ul. Konstytucji 3 Maja 45

ul. Konstytucji 3 Maja 49

ul. Konstytucji 3 Maja 57

ul. Gimnazjalna 15

ul. Kolejowa 1

ul. Kolejowa 5

ul. Kolejowa 12

ul. Kowarska 1

ul. Kowarska 5

ul. Nad Łomnicą 3

ul. Nad Łomnicą 13

ul. Nad Łomnicą 20

ul. Nad Łomnicą 32

ul. Nadrzeczna 2

ul. Wolna 1

ul. Wolna 3

ul. Krótka 2

ul. Mickiewicza 5

ul. Olimpijska 1

ul. Ogrodnicza 3

4. Remont elewacji budynków:

ul. Konstytucji 3 Maja 14

ul. Konstytucji 3 Maja 21

ul. Konstytucji 3 Maja 47

ul. Kowarska 1

ul. Mickiewicza 5

Jednostka Karpacz Górny

1. Modernizacja wewnętrznej instalacji c.o w budynkach:

ul. Saneczkowa 4

ul. Kamienna 2

ul. Karkonoska 30

ul. Szkolna 5

2. Wymiana pokrycia dachowego w budynkach

ul. Saneczkowa 4

ul. Karkonoska 29

ul. Karkonoska 30

ul. Karkonoska 32

ul. Karkonoska 53

ul. Karkonoska 54

3. Remont elewacji budynków:

ul. Karkonoska 5

Powyższy wykaz jest w chwili obecnej jedynie propozycją zadań do Programu Rewitalizacji. Ostateczna decyzja o wpisaniu ich do Programu podjęta zostanie wówczas gdy wspólnoty mieszkaniowe podejmą uchwałę o przystąpieniu do rewitalizacji i partycypacji w kosztach.

Przedstawiciele lokalnej społeczności zgłosili do Lokalnego Programu Rewitalizacji zadania ujęte w poniższym zestawieniu. Będą one finansowane i realizowane przez zgłaszające je podmioty.

Zadania zgłoszone do realizacji przez inne podmioty:

Nazwa zadania	Okres realizacji	Lokalizacja	Opis
<p>Renowacja Świątyni Wang wraz z jej otoczeniem</p>	<p>2005-2009</p>	<p>ul. Na Śnieżkę Karpacz Górny</p>	<p>Obiekt zaliczany do europejskiego dziedzictwa kulturowego stanowiący bardzo ważną atrakcję turystyczną Karpacza. Zadanie ma na celu utrzymanie obiektu w stanie umożliwiającym obsługę turystów jak również pełnienie funkcji miejsca kultu. Realizacja zadania jest konieczna ze względu na stan świątyni oraz terenu – istnieje zagrożenie osunięcia lub szybszego niekontrolowanego osiadania terenu, osłabienia konstrukcji obiektu oraz zagrożenie pożarowe. Zakres zadania obejmuje: konserwację świątyni, umocnienie terenu skarpy na której posadowiona jest świątynia, stworzenie wygodnego dojścia do świątyni.</p>
<p>Utworzenie Śląskiej Akademii Ewangelickiej przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Wang</p>	<p>2005-2008</p>	<p>ul. Spokojna 1</p>	<p>Zadanie polega na stworzeniu odpowiedniej infrastruktury noclegowej i szkoleniowej dla potrzeb Akademii. Projekt zakłada przeprowadzenie</p>

PROGRAM REWITALIZACJI KARPACZA NA LATA 2005 – 2013

			gruntownych prac modernizacyjnych w dwóch ośrodkach wypoczynkowych należących do Parafii Wang.
Budowa Centrum Sportów Ekstremalnych	2006	ul. Olimpijska, Skocznia „Orlinek”	Zadanie ma na celu zagospodarowanie terenu, na którym umiejscowiona jest skocznia „Orlinek”. Zadanie obejmować będzie następujące elementy: wahadło, zjazd na linie, wiszące mosty, kolejkę tyrolską, ściany do wspinaczki, ściany do wspinaczki lodowej. Centrum ma mieć charakter obiektu całorocznego.
Budowa Parku Aktywnego Wypoczynku	2007	Teren rozciągający się od ul. Strażackiej do ul. Linowej	Zadanie polega na utworzeniu kompleksu narciarskiego
Zagospodarowanie domu pana Henryka Tomaszewskiego na cele kulturalne	2006	ul. Karkonoska	Dom pana Tomaszewskiego ze względu na nieuregulowane sprawy spadkowe stał się własnością Skarbu Państwa. Gmina ma podjąć działania mające na celu przejęcie obiektu i przeznaczenie go na cele kulturalne (muzeum, dom pracy twórczej)
Modernizacja sali gimnastycznej i siłowni Klubu Sportowego „Śnieżka”	2006-2007	ul. Konstytucji 3 Maja 67 a	Zadanie ma na celu dostosowanie sali i siłowni do obowiązujących standardów, wyposażenie w nowoczesny sprzęt

VI. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI

Nazwa zadania		Przewidywany koszt realizacji
Poprawa układu komunikacyjnego		
Obwodnica Centrum	ul. Parkowa	6 000 000
	ul. Nad Łomnicą	1 000 000
Utworzenie deptaka miejskiego		500 000
Adaptacja starej szkoły na potrzeby przedszkola		1 500 000
Stworzenie centrum muzealno - kulturalnego na bazie istniejącego zabytkowego dworca PKP		3 000 000
Monitoring wizyjny miasta		375 000
Budowa sali sportowej		5 000 000 + dokumentacja techniczna 115 000

Karpacz Górny

Nazwa zadania:	Przewidywany koszt realizacji
Monitoring wizyjny	125 000

Zadania polegające na modernizacji wewnętrznej instalacji c.o., wymianie pokryć dachowych, remoncie elewacji budynków finansowane będą ze środków funduszu remontowego wspólnot mieszkaniowych, gmina partycypować będzie w kosztach na podstawie swojego udziału w nieruchomości wspólnej. W celu zachęcenia wspólnot mieszkaniowych przygotowana jest uchwała Rady Miejskiej w sprawie wprowadzenia mechanizmu finansowego wspierającego wspólnoty mieszkaniowe, w realizacji zadań związanych z rewitalizacją budynków stanowiących ich współwłasność.

VII. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Aby rzetelnie ocenić wpływ danej inwestycji na zmianę wybranego zestawu wskaźników należy porównać stan sprzed inwestycji ze stanem po inwestycji stosując odpowiednie metody statystyczne w celu zbadania czy zmiany są istotne. Poniżej zostały przedstawione wskaźniki poszczególnych klas, które będą wykorzystane do oceny działań zaproponowanych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym.

Wskaźniki globalne

W tej kategorii mieszczą się globalne wskaźniki strategiczne, których zmienność dotyczy uwzględnienia realizacji wielu działań inwestycyjnych jednocześnie. Działania te pozostają w ścisłej korelacji, przekładając się na preferencje mieszkańców oraz atrakcyjność terenu.

1. Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów.
2. Cena gruntów inwestycyjnych na obszarze inwestycyjnym.
3. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w obszarze oddziaływania.

4. Wzrost liczby turystów na obszarze zdefiniowanym (po roku).

5. Wielkość migracji w gminie.

Rodzaje wskaźników

Działania podjęte w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji będą skutkowały polepszeniem się sytuacji przestrzennej, społecznej i gospodarczej na rewitalizowanym obszarze. Znajdzie to swoje odbicie w wartościach poszczególnych wskaźników, przyjętych jako mierniki powodzenia procesu.

Przyjęto trzy rodzaje wskaźników:

1. wskaźniki produktu,
2. wskaźniki rezultatu,
3. wskaźniki oddziaływania.

Wskaźnikami produktu są:

- długość zmodernizowanych dróg i chodników w obszarach objętych rewitalizacją,
- powierzchnia zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej,
- powierzchnia budynków poddanych renowacji,
- powierzchnia usługowa w budynkach poddanych renowacji,
- powierzchnia zmodernizowanej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej,
- powierzchnia wyremontowanej i przebudowanej infrastruktury publicznej na terenie zrewitalizowanym,
- długość wybudowanych dróg.

Wskaźnikami rezultatu są:

- powierzchnia terenów objętych rewitalizacją,
- liczba przestępstw w mieście,
- liczba przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie zrewitalizowanym,
- liczba osób korzystających z nowej infrastruktury sportowej/rekreacyjnej i aktywnego wypoczynku,
- liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów,
- powierzchnia terenów objętych rewitalizacją.

Wskaźnikami oddziaływania są:

- migracje z terenów poddanych rewitalizacji,
- liczba korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki,
- stałe miejsca pracy w obszarze kultury i turystyki,
- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w obszarze oddziaływania.

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Karpacz będzie realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Gmina, korzystając z funduszy strukturalnych, jest zobowiązana przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 1999 r. Nr 1260/1999, wprowadzającym ogólne przepisy odnośnie funduszy strukturalnych oraz rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

Projekty zgłoszone do Lokalnego Programu Rewitalizacji będą wdrażane według kolejności ustalonej w rankingu hierarchii zadań. Kolejność ta może zostać zmieniona uwarunkowaniami budżetowymi lub terminami narzucanymi przez komitety sterujące programem ZPORR, itp. Zasadą jest maksymalizacja wykorzystania dotacji. Liczba projektów z Lokalnego Programu Rewitalizacji prowadzonych jednocześnie przez gminę uwarunkowana jest aktualną płynnością finansową. Z tego też warunku wynika, że nie jest możliwa jednoczesna realizacja kilku dużych przedsięwzięć. Każdy projekt inwestycyjny umieszczony w Lokalnym Programie Rewitalizacji będzie realizowany w oparciu o harmonogram zadaniowo-czasowy. Każdy, zakończony projekt inwestycyjny zostaje przekazany do monitorowania jego efektywności oraz skutków. Monitoring w oparciu o dane statystyczne i wskaźniki kwantyfikowalności będzie prowadzony w okresie 5 lat od chwili przekazania inwestycji do użytkowania.

W procesie wdrożenia każdego projektu przewiduje się udział następujących zasobów pracy:

- Burmistrz (zatwierdzanie i akceptacja).
- Dział inwestycji (dokumentacja, przetargi, analizy, kosztorysy).
- Dział zamówień (przetargi, dokumentacja przetargowa).
- Skarbnik (dopasowanie harmonogramu do budżetu, kontrasygnata dla Burmistrza).
- Komisja Przetargowa (wybór wykonawców).

- Wykonawca SW (studium wykonalności).
- Wykonawca OOS (ocena oddziaływania na środowisko).
- Wykonawca Projektu (inżynier projektujący).
- Urząd zewnętrzny (decyzje, pozwolenia).

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY, AKTUALIZACJI I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1. System monitorowania, oceny i aktualizacji programu rewitalizacji.

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji programu posiada Burmistrz Miasta. Dodatkowo w monitorowaniu uczestniczył będzie horyzontalny zespół zadaniowy do spraw rewitalizacji. Główną jego rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Programie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania i w razie potrzeby aktualizowanie programu w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań.

Do monitorowania, oceny realizacji programu i jego aktualizacji służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami programu oraz osiągane wskaźniki produktów, rezultatów i oddziaływania.

Lokalny Program Rewitalizacji jest ekspertyzą średnioterminową, podlegającą ciągłej weryfikacji. Muszą zatem istnieć mechanizmy jego modyfikacji oraz optymalizacji wobec potencjalnych zmian zarówno w otoczeniu prawnym, gospodarczym, jak i społecznym, tak w wymiarze ogólnokrajowym, regionalnym i lokalnym, spowodowanym czynnikami zewnętrznymi, jak i wewnętrznymi. W szczególności niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji może zostać zmieniony bądź uzupełniony na wniosek Rady Miejskiej lub Burmistrza Karpacza.

Przesłankami zmiany niniejszego programu mogą być wnioski lub sugestie funkcjonujących w gminie podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych lub poszczególnych mieszkańców albo ich grup. Zmiana działań i priorytetów, o których mowa w niniejszym programie, jak również ich uszczegółowienie i uzupełnienie, może nastąpić w trakcie realizacji programu, w szczególności po przyjęciu uchwały budżetowej na kolejny rok budżetowy, określającej zadania inwestycyjne lub innych programów, w szczególności Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Zadania polegające na poprawie stanu technicznego budynków stanowiących

własność wspólnot mieszkaniowych wprowadzane będą do programu do końca kwietnia każdego roku na podstawie uchwał wspólnot w sprawie przystąpienia do Programu Rewitalizacji.

W Urzędzie Miasta funkcjonować będą odpowiednie komórki organizacyjne odpowiedzialne za wdrożenie, ocenę oraz uzupełnianie programu

2. Public Relations Lokalnego Programu Rewitalizacji

Zasadniczym celem komunikacji społecznej jest uzyskanie partycypacji społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji. Komunikacja społeczna ma przyczynić się do:

- dostępu do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- pobudzenia ich do wyrażania własnych opinii,
- nawiązania porozumienia pomiędzy partnerami procesu rewitalizacji, a zespołem zadaniowym.

W związku z powyższym, zarządzający programem zapewni:

- powszechny dostęp do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich zainteresowanych na terenie gminy,
- czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach,
- bieżące informowanie opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie gminy,
- współpracę z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych, poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym, wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Programu, tj.: beneficjentami projektów/mieszkańcami gminy, środowiskiem przedsiębiorców, organizacjami pozarządowymi, partnerami społecznymi.

Promocję Programu oraz działań realizowanych w jego ramach będzie prowadzić Urząd Miejski w Karpaczu zgodnie z dyrektywą Komisji Europejskiej Nr 1159/2000 z dnia 30.05.2000 roku w sprawie "Zasad informowania i promocji projektów współfinansowanych z Funduszy

Strukturalnych". Wszelkie materiały promocyjne będą określać cele realizacji poszczególnych zadań w ramach programu, planowane wskaźniki osiągnięć oraz źródła finansowania projektów.

W ramach promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- umieszczenie Programu Rewitalizacji na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Karpaczu,
- organizacja spotkań z potencjalnymi partnerami społeczno - gospodarczymi,
- informacja w lokalnych mediach, Biuletynie Rady Miejskiej w Karpaczu, Karpaczańskim Informatorze Samorządowym

X. EFEKTY PROGRAMU

Celem Lokalnego Programu Rewitalizacji jest ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego, w tym nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno - gospodarczych. Realizacja Programu na wyznaczonych obszarach przyczyni się do:

- stworzenia warunków lokalowych i infrastrukturalnych dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, działalności kulturalnej i edukacyjnej, w tym mających za zadanie podniesienie kwalifikacji mieszkańców w/w terenów zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- uporządkowania „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- renowacji zabudowy budynków w tym obiektów infrastruktury społecznej,
- renowacji budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na rewitalizowanym terenie oraz ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne i kulturalne,
- poprawy funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych,
- przebudowy lub remontów publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych połączonych z działalnością gospodarczą,
- stworzenia stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast.

XII. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW:

- 1. Mapka – jednostka Centrum**
- 2. Mapka – jednostka Karpacz Górny**